Numero 15/2009 Ilmestymispäivämäärä 9.12.2009 49.vuosikerta

Opiskelijaunioni

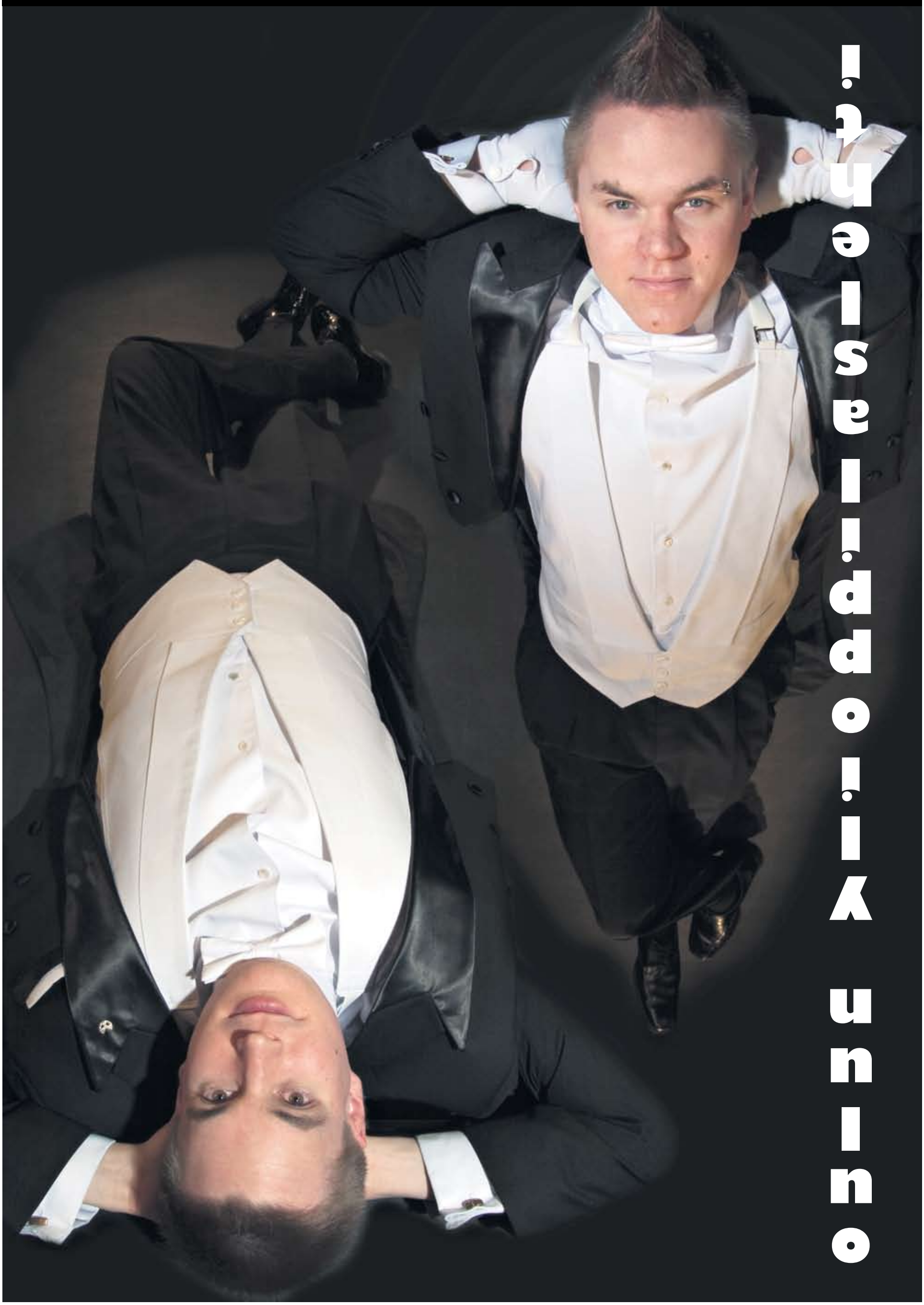

Pääkirjoitus

Sekaisin joulusta

Pimein vuoden aika saa ihmiset sekaisin. Joulun, kaamoksen keitaan, pitäisi tuoda hengähdystauko arkeen, mutta toisin näyttää olevan. Ihmiset viipottavat kyynärpäätekniikalla kaupoissa vatsahaavaa kaivaen. Onko kaikki hössötys tämän arvoista?

Joulupukin apurina toimiessa sai kuulla lahjatoiveita maailmanrauhasta superhyperponibarbirobottiin. Taantumasta huolimatta niin huonosti ei saa mennä, etteivät lapset saisi kuusen alle joululahjavuorta. Kaupan liiton marraskuussa julkistaman kyselyn mukaan 90 prosenttia aikoo käyttää jouluun vähintään yhtä paljon rahaa kuin viime vuonnakin, eli lompakko vailtuu keskimäärin 650 euroa.

Kallista tuntuu olevan rakkaus ja hellyys, sillä niitä Suomalaisen Työn Liiton ”Suomalainen joulu” -tutkimuksen mukaan kääritään tänäkin vuonna paketteihin. Paineita joulussa aiheuttaa sekä lahjojen hankinnan vaikeus että rahojen riittävyys. Nordean selvityksen mukaan suomalaiset selviävät taloudellisesti jouluostoksista, mutta jopa joka viides kärsii tyhjän kukkaron -syndroomasta joulun jälkeen, alennusmyynnit saavat Visan huutamaan Hoosiannaa.

Joulussamme on tutkitusti parasta yhdessä olo, perinteet ja kiireettömyys. Ja mikä olisikaan ihanampaa kuin tukkia verisuonet kinkkuretkillä jääkaapille; jouluna saa ja pitää syödä öisinkin, laihdutuskuuri alkaa aina ensi vuonna. Joulu on kuitenkin kuolemanvakava asia. Kuolemantapausten määrä näyttää Circulation-lehden mukaan nousevan joulupyhinä ainakin Yhdysvalloissa 12,4 prosenttia korkeammaksi normaaliin verrattuna, sillä ihmiset eivät kiireiltään ehdi hakeutua ajoissa sairaalaan.

Itse en ole koskaan ollut erityisen jouluihminen, ainakaan jos se tarkoittaa hössötystä lahjoista tai siivouksesta kuukausia ennen h-hetkeä. Tärkeintä joulussa ovat pienet vuosittaiset perinteet: Lumiukon katsominen yöpaidassa, joulupöytäkeskustelu graavilohen suolauksen onnistumisesta tai huuto matolle taas kaatuneesta glögistä – ilman näitä joulu on auttamatta pilalla. Joulustressin vältän yksinkertaisella vanhalla niksillä: ripottelen kardemummaa pellille 75-asteiseen uuniin vartiksi ja heitän kastetun Tolu-sukan sohvan alle – kämppä tuoksuu pian pullalle ja vastasiivotulle.

Mari Aarni
Päätoimittajan mielestä on helpompi uskoa Joulupukkiin ja jättää lahjalista portaille kuin juosta hikisissä kaupoissa.

OYYeah!

Kysymyksiä

Ylioppilaskunnan kalenterivuosi on lopuillaan, mutta 50-vuotisjuhlavuosi jatkuu keväällä. Ylioppilaskunnan asema on vuosien aikana vakiintunut, ja yliopistolakiuudistuksen myötä vastuuta sekä tehtävää on entistä enemmän. Perustoiminnot hoidetaan jatkossakin mallikkaasti; jokainen saa kyllä opiskelijakorttinsa ja perinteiset vakiintuneet tapahtumat järjestetään. Mutta voiko 50-vuotias uudistua? Onko siihen tarvetta?

Ylioppilaskunnalla on pitkä historia Puistomannessa. Rauhalassa on vuosien saatossa koettu paljon. Nykyisessä toimistossa puuhataan tarmokkaasti opiskelijan hyvän elämän puolesta. Haaveissa on muutto Linnanmaalle. Edustajisto on päättänyt hankkia tilat Linnanmaalta – jopa talon rakentamista on mietitty, pohdittu ja selvitetty. Mutta kuinka suuri arvo historialla tietyssä paikassa on? Onko syytä jättää vanha ja kohdata uusi, vai tulisiko vaalia ja pitää entistä lujemmin kiinni siitä, mitä on saavutettu? Keväällä julkistettava 50-vuotishistoria antaa varmasti eväitä pohdintaan.

Tuore edustajisto on valittu ja ensimmäiset kokoukset pidetty. Edustajistossa on paljon uusia jäseniä, joita ei vielä leimaa vanhan jarrun maine. Näiltä edaattoreilta vaaditaan nyt päätöksiä. Mitkä saavutetuista tavoitteista sekä vakiintuneista toimintatavoista ovat säilyttämisen arvoisia, ja missä kohtaa olisi uudistamisen paikka? Uudistaminen vaatii rohkeita ja suuria, vastuullisia päätöksiä. Vaikka vanhoilta pitää oppia ja heitä on hyvä kunnioittaa, “tietäväthän he kuitenkin asiasta enemmän”, ei omaa mielipidettä kannata vaihtaa ilman perusteluja.

Edustajistovaalien äänestysprosentti tippui 25,9:stä 22,4:än prosenttiin. Tämä tarkoittaa joko sitä, että oikeasti vain viidennestä kiinnostaa mitä tehdään ja kuka päättää tai sitä, että ylioppilaskunta on hoitanut työnsä mallikkaasti, eikä ole tarvetta kiinnostua asioista. Mikäli jälkimmäinen olisi totta, ei tyytymättömiä kommentteja kuulisi kuin harvoin. Näin ei ehkä kuitenkaan ole, ikävä kyllä. Jäljelle jää ensimmäinen vaihtoehto. Mutta kuinka herättää nukkuvat? Kuinka luoda yhteisöllinen ylioppilaskunta, jossa kaikki tuntevat olevansa jäseniä? Haastavia kysymyksiä. Toivottavasti ensi vuonna löydämme vastaukset!

Kaikille hyvää joulua ja juhlavaa uutta vuotta – vaikka kysymyksiä on, on ylioppilaskunnalla tulossa hieno vuosi. Juhlinnan jälkeen voi olla hyvää aikaa keskittyä toiminnan uudistamiseen ja kehittämiseen!

Ilari Nisula
Kirjoittaja on OYY:n tämänhetkisen hallituksen varapuheenjohtaja ja ensi vuoden hallituksen puheenjohtaja.

STEFAN

Rehtori vastaa

1. Mitä toivot joululahjaksi?
Lunta, hyviä hiihtokeleitä ja paljon hiihtämistä.

2. Miten juhlistat uutta vuotta?
En erityisesti millään tavalla.

3. Torttu vai pipari, miksi?
Torttu. Se on muhevampi.

Oletko aina halunnut kysyä jotain rehtoriltamme, Lajusen Laurilta? Lähetä kysymyksesi osoitteeseen toimitus@oyy.fi tai tekstiviestillä numeroon 040 526 7821 – viestin eteen tunnus RV.

Ylioppilaskunnalle uusi johto

Oulun yliopiston ylioppilaskunnan edustajisto valitsi kokouksessaaan ylioppilaskunnan puheenjohtajaksi vuodelle 2010 kauppatieteen ylioppilas **Jaakko Laitakarin** (Teta), varapuheenjohtajana toimii filosofian ylioppilas **Matti A. Kemi** (Huka). Laitakari on toiminut Lapin yliopiston ylioppilaskunnan hallituksen puheenjohtajana vuonna 2008. Kemi puolestaan oli ylioppilaskunnan hallituksen jäsen vuonna 2008.

Samassa kokouksessa valittiin ylioppilaskunnan hallituksen puheenjohtajaksi informaatioverkostojen koulutusohjelmassa opiskeleva 23-vuotias **Ilari Nisula**.
"Koen valinnan suurena luottamuksen osoituksena niin edustajistolta kuin koko ylioppilaskunnalta. Vuoden 2010 kantavana teema tulee olemaan yhteisöllisyys; opiskelijat yliopistoyhteisön jäseninä ja Oulun kaupungin asukkaina."

Hallituksen jäseninä vuonna 2010 toimivat **Iikka Meriläinen** (Teta), **Tarja Longi** (Huka), **Sarianna Kivimäki** (Huka), **Pauli Kangas** (Tieteelliset), **Veera Juntunen** (Tieteelliset), **Tapani Lintula** (Keskustaopiskelijat) ja **Outi Kukkonen** (Teta).

Oulun korkeakoululiikunta palkittiin

Opiskelijoiden Liikuntaliitto (OLL) palkitsi liittokokouksessa Oulun korkeakoululiikunnan perinteisellä OLL -maljalla. Uraa uurtava työ liikuntapalvelujen eteen on mahdollistanut kattavat palvelut alueen korkeakouluille opiskelijoista henkilöstöön.
Oulun korkeakoululiikunnan muodostavat Oulun yliopisto, Oulun seudun ammattikorkeakoulu sekä Oulun Diakonia-ammattikorkeakoulu. Korkeakoulujen rehtorit ovat myös toimineet esimerkkinä liikuntapalveluiden valtakunnalliseksi kehittämiseksi.

Kemppaisesta Vuoden Ylkkäristi

Oulun ylioppilaslehden toimitus palkitsi vuoden lopulla ansioituneita ylioppilaslehden tekijöitä. Vuoden Ylkkäristiksi valittiin **Karoliina Kemppainen** tunnustuksena arvokkaasta työpanoksesta Oulun ylioppilaslehden hyväksi.

Pitkän linjan puurtaja **Eero Kettuselle** myönnettiin kunniakirja vuosien ansiokkaasta työstä Oulun ylioppilaslehdestä. Kettunen on erikoistunut kirjoittamaan erityisesti arvioita niin musiikista, teatterista kuin elokuvistakin. Lisäksi **Samuli Vänttilää** muistettiin "vuoden tulokas" -kunniakirjalla tunnustuksena ansiokkaasta astumisesta ylioppilaslehden toimittajakuntaan.

Sisällys

Artikkelit

4 Yliopistolla edessään vaikeita päätöksiä
6 Student activism: Fighting for their rights
7 Siivouskomeron legendaarinen tonttutohtori
8 Superia!
9 Haarukassa
10 Kinkulle korvike
11 Kato, äiti on laittanut kystä kyllä
12 Kalenteri vuodelle 2010
14 Vikkelä valkoparta
16 Lapsenmielistä liikkumista
17 Harjoittelussa sympaattisessa Pécsissä
18 Toppilasta taiteen ja kulttuurin tyyssijoja
20 Percéestä
23 Testissä joulun juomapuoli

Pakina & Kolumnit

5 Kulissit (romahtavat)
19 Myllykoski: Erakon katkera tilitys
21 Voipio: Ikuisesti kohtu

Arviot

22 Pyhähuhta: Them Crooked Vultures
Pyhähuhta: Robbie Williams
Kettunen: Katatonia
Kettunen: Ottolapsi

Sarjakuvat

6 Holopainen: Tyrnävän Verikoirat
15 Jouhki: Joulua odotellessa

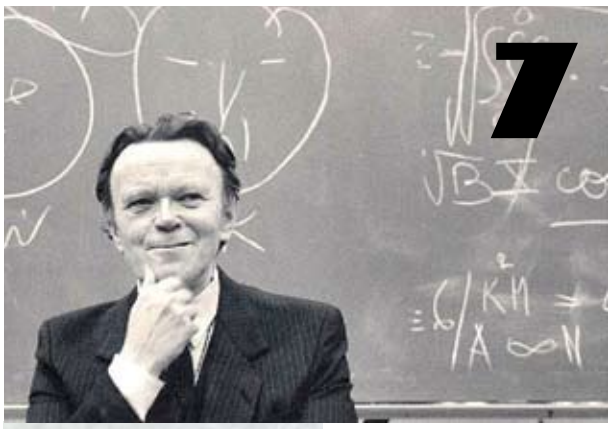

OULUN YLIOPPILASLEHTI
www.ylkkari.fi

Mannenkatu 1 A, 90100 Oulu, e-mail: toimitus@oyy.fi, paatoimittaja@oyy.fi.
Kustantaja: Oulun yliopiston ylioppilaskunta.
Paino: Artprint, Kokkola.

TOIMITUS:
Päätoimittaja:
Jutta Ruonansuu (opintovapaalla).
Vt. päätoimittaja: Mari Aarni, puh. 040 5267821.
Toimittaja: Laura Myllykoski.
Kansi: Juha-Matti Mustonen

ILMOITUSMYYNTI:
Ilmoitusmyyjä:
Kari Pesola, puh. 040 7684 746.
Valtakunnalliset ilmoitukset: Pirunnyrkki Oy, puh. (020) 7969 580.

Ilmoitushinnat:
Normaalinumerot: teksti 1,15 euroa/pmm, takasivu 1,40 euroa/pmm, erikoisnumerot (kaupunki-, abi- ja fuksinumerot): teksti 1,30 euroa/pmm, takasivu 1,45 euroa/pmm. Lisäväri 0,15 euroa/pmm, 4-väri 0,40 euroa/pmm.
Mainostoimistoalennus -15%, toistoalennus -20% (sis. mainostoimistoalennuksen).

Osoitteenmuutokset ja laskutus:
Oulun yliopiston ylioppilaskunnan kanslia, Mannenkatu 1 A, 90100 Oulu, puh. (08) 3113 176, e-mail: toimisto@oyy.fi
Lehteen tarkoitetun juttu- ja ilmoitusaineiston on oltava lehden toimituksessa viimeistään ilmestymistä edeltävänä maanantaina klo 16.00 ja valmiiksi ladottujen ilmoitusten torstaina klo 13.00. Lehti ei vastaa puhelimitse annettuihin ilmoituksiin mahdollisesti tulevista virheistä. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoituksen hintaan. Lehteen toimitettu materiaali voidaan julkaista myös lehden verkkosivuilla. Toimitus ei vastaa tilaamatta jätetyistä aineistoista.

Yliopistolla edessä vaikeita päätöksiä

Yliopiston säästökuuri on nyt todellisuutta. Huhuja leikkauksista on kiirinyt pitkin Linnanmaan käytäviä, mutta päätöksiä ei ole vielä tehty suuntaan eikä toiseen.

Teksti: Laura Myllykoski

”Tapahtuipa mitä hyvänsä, opiskelijan oikeusturvasta on pidettävä kiinni”, yliopiston rehtori **Lauri Lajunen** korostaa. ”Joka tapauksessa näistä asioista päättäminen menee tammikuulle.”

Lajunen on toiveikas tulevien leikkauksien suhteen, mutta myöntää kaventuneen budjetin olevan suuri huoli.

”Valtiolta saatava toimintamääräraha on laskenut yli kolme miljoonaa euroa ja sen lisäksi tiedossa on muun muassa palvelukeskus Certian asiakkuudesta ja palkankorotuksista johtuvia lisäkustannuksia. Yliopistouudistuksesta johtuvat lisäkustannukset valtiovalta on lähes täysimääräisesti ottanut budjetissa huomioon.”

Rehtorin mukaan talouden lisäksi pitää huolehtia, ettei yliopiston toiminta eikä tulostavoite kärsi. Jos tulostavoitteeseen ei päästä, määrärahat tippuvat entisestään.

”Kaikkia yksiköitä joudutaan tarkastelemaan kriittisesti – mistä voidaan luopua ja miten toimintaa voidaan tehostaa.”

Huhu musiikkikasvatuksen koulutusohjelman lopettamisesta lähti liikkeelle juuri tästä. Lajunen kuitenkin huomauttaa myös alasajon vievän sekä aikaa että resursseja.

”Asia ei ole yksinkertainen. Yritämme löytää luovia ratkaisuja, joilla voimme välttää tietyn pätevyyden antavan koulutuksen lakkauttamisen kokonaan ja jotka Opetusministeriökin hyväksyy”, Lajunen selventää ja huomauttaa myös muiden yliopistojen painiskelevan samojen asioiden kanssa.

”Yritämme löytää luovia ratkaisuja, joilla voimme välttää tietyn pätevyyden antavan koulutuksen lakkauttamisen kokonaan.

sxc.hu

Varainkeruu hyvin käyntiin

Paljon puhuttu yliopiston varainkeruuhanke on rehtorin mukaan pyörähtänyt käyntiin varsin hyvin. Rahasto on karttunut syksyn aikana 2,4 miljoonalla eurolla. Lisäksi tiedossa on jo tulevia lahjoituksia, joten käytännössä summa on jo kolmisen miljoonaa.

Oulun yliopiston tavoite yksityisten lahjoitusten suhteen on 15-20 miljoonaa euroa. Lajunen arvioi, että 20 miljoonan rajapyykkiä tuskin tullaan saavuttamaan ensi vuoden loppuun mennessä, mutta muihin yliopistoihin verrattuna Oulu on pärjännyt hyvin.

”Ainoastaan Hanken on onnistunut keruussa paremmin kuin Oulu – säätiöyliopistoja tietenkin lukuun ottamatta.”

Vaikka yliopistorahasto jäisikin eurotavoitteestaan, ei se vaikuta yliopiston toimintaan mitenkään. Lajusen mukaan kyse on rahoituspohjan laajentamisesta pitkällä tähtäimellä. Tämä tarjoaa ennemminkin lisäinstrumentin yliopiston kehittämiseen.

”Yliopisto ei ole riippuvainen yksityisestä rahoituksesta.”

SYL:iin uusi hallitus

Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry äänesti lauantaina 21.11. liittokokouksessaan puheenjohtajaksi 23-vuotiaan kauppatieteiden ylioppilas **Matti Parpalan** Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnasta. Puheenjohtajan mukaan vuoden 2010 suurin haaste on valmistautua seuraavan vuoden eduskuntavaaleihin ja niihin liittyvien tavoitteiden hiominen. Lisäksi hän aikoo pyrkiä lisäämään liikkeen sisäistä yhtenäisyyttä ja luottamusta.

SYL:n liittokokous valitsi ensi vuoden hallitukseen puheenjohtajan lisäksi kuusi jäsentä: **Ville Impiö** (Oulun yliopiston ylioppilaskunta OYY), **Hannu Jaakkola** (Kuopion yliopiston ylioppilaskunta KYY), **Laura Keski-Hakuni** (Helsingin yliopiston ylioppilaskunta HYY), **Juha Töyrylä** (HYY), **Anni Vesa** (Lapin yliopiston ylioppilaskunta LYY) ja **Jukka Vornanen** (Turun yliopiston ylioppilaskunta TYY).

SYL on noin 135 000 yliopisto-opiskelijaa edustava edunvalvontajärjestö, joka on kaikkien ylioppilaskuntien kattojärjestö. Kaksipäiväisen liittokokouksen esityslistalla Espoon Korpilammella oli käsiteltävänä tulevien vuosien poliittinen linjapaperi ja ensi vuoden toimintasuunnitelma. SYL julkaisi myös liittokokouskannanoton. Liittokokoukseen osallistui 145 edustajaa kaikista Suomen 21 ylioppilaskunnista.

Oulu SYL:iin Impiön voimin

Viiden vuoden tauon jälkeen SYL:in hallitukseen on saatu oululaisedustajaksi OYY:n vuoden 2009 hallituksen puheenjohtaja **Ville Impiö**. Hän sai hallituksen jäsentenvaalissa 22 ääntä. 25-vuotias Impiö opiskelee Suomen ja Skandinavian historiaa Oulun yliopiston humanistisessa tiedekunnassa ja on toiminut Oulun yliopiston ylioppilaskunnan hallituksessa vuoden 2008 alusta lähtien.

”Valintaprosessi oli aika rankka. Lauantaipäivä alkoi varhain aamulla ja lopullinen hallitusvalintatulos julkaistiin myöhään illalla. Kävin neljässä haastattelupisteessä esittelemässä itseäni kymmenen minuutin ajan – eli ei siinä vielä kuuhun päästy, mutta ilmeisesti tein vaikutuksen. Haastattelujen jälkeen oli sellainen olo kuin olisi oksentanut kaikki pihalle, mitä päähän on viime kuukausina tunkenut”, Impiö nauraa.

Uusi luottamustoimi vaatii muuttoa Helsinkiin.

”Olo on samanlainen kuin armeijaan lähtiessä; pesti tulee kestämään tasan ensi vuoden. Lisäksi tajusin, että tulen asumaan ensimmäistä kertaa elämässäni yksin.”

Valtakunnallisessa opiskelijan edunvalvonnassa Impiö haluaa parantaa erityisesti opiskelukykyä, johon sisältyy kattava opetus ja ohjaus sekä nykyistä parempi opiskelija-opettaja -suhde.

”Opiskelijan kokonaisvaltaista hyvinvointia parantavat olennaisesti toimiva opintotukijärjestelmä ja laadukkaat opiskelijaterveydenhuoltopalvelut. Lisäksi haluan vaikuttaa ylioppilasliikkeen eduskuntavaalitavoitteisiin ja tämän kautta puolueiden vaaliohjelmiin kevään 2011 eduskuntavaaleissa.”

Impiö tulee raportoimaan SYL:in kuulumisia omalla palstallaan ensi vuoden Ylkkäreissä.

Hyvinvointia verkosta -kysely tulossa, oletko valmis?

Oulun yliopiston opiskelijoiden hyvinvointisivusto julkaistiin keväällä 2008. Sivusto on YTHS:n ja yliopiston hyvinvointityöryhmän kehittämä. Sivustoa uudistetaan yhteistyössä yliopiston Oppimisen ja koulutusteknologian tutkimusyksikön ja koulutusteknologian perusopintojen opiskelijoiden kanssa.

Uudistaminen toteutetaan pitkälti käyttäjiltä eli opiskelijoilta kerättävien palautteiden pohjalta. Kokemuksia ja toiveita sivuston suhteen kartoitetaan viikolla 50 sähköpostitse lähetettävällä kyselyllä. Kysely lähetetään kaikille Oulun yliopiston sähköpostituslistoilla oleville opiskelijoille.

Päivitettyä hyvinvointisivustoa pääsee arvioimaan maaliskuun aikana toteutettavan uusintakyselyn myötä. Kyselyyn vastaamalla voi vaikuttaa verkon kautta toteutettavien hyvinvointipalvelujen kehittämiseen ja siihen, miten opiskelijat verkkopalvelusta hyötyvät.

Lisätietoa: www.oulu.fi/hyvinvointi

Laura Myllykoski

Leluja lasten syöpäosastolle

Oulun yliopiston kauppatieteen opiskelijoiden ainejärjestö Finanssi ry lahjoitti OYS:n lasten syöpäosastolle kasan leluja keskiviikkona marraskuun 18. Lelut oli saatu vuosijuhlalahjoituksina eri yhteistyökumppaneilta ja sidosryhmiltä.

Viime vuonna vuosijuhlalahjoitukset menivät lasten psykiatriselle osastolle. Syöpäosaston osastonhoitajan sijaisen **Vesa Kiljusen** mukaan lahjoituksia tulee etenkin joulun aikaan.

”Nämä ovat todella tärkeitä lapsille, koska he joutuvat kuntonsa takia monesti viettämään pitkiä aikoja huoneissaan. Viihdykettä ei voi ikinä olla liikaa.”

Muun muassa pöytäjääkiekkopelin, legoja ja pehmoleluja sisältäneet laatikot osastolle luovuttivat Finanssi ry:n projektivastaava **Elina Rosenlund**, puheenjohtaja **Iikka Meriläinen** sekä varapuheenjohtaja **Aino Toppi**.

YTHS palveluja myös ammattikorkeakouluopiskelijoille

SYL:in liittokokous kannattaa ammattikorkeakouluopiskelijoiden sisällyttämistä Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) palveluiden piiriin. Suomen ylioppilaskuntien liiton mielestä yhtenäinen korkea-asteen opiskeluterveydenhuolto olisi oikeudenmukainen ratkaisu, joka koituisi kaikkien opiskelijoiden eduksi. Ennen YTHS:n toimipiirin laajentamista muutoksen vaatima rahoitus ja lainsäädäntö on kuitenkin saatava kuntoon.

YTHS:n toimipiirin laajentaminen tulisi koskemaan noin 100 000 ammattikorkeakoulujen perustutkinto-opiskelijaa 130 000 yliopistojen perustutkinto-opiskelijoiden lisäksi. Tämä vaatisi rahoittajatahojen lisäystä rahoitukseen uutta toimipiiriä vastaavaksi. Ammattikorkeakoulujen perustutkinto-opiskelijoille on myös säädettävä automaattinen terveydenhoitomaksu, joka mahdollistaa opiskelijoiden oman rahoitusosuuden keräämisen ennustettavalla tavalla.

Suomen ylioppilaskuntien liitto on valmis toivottamaan ammattikorkeakouluopiskelijat tervetulleiksi YTHS:n palveluiden piiriin, kunhan uudistus ei heikennä opiskelijoiden terveydenhoitopalveluita eikä nosta kustannuksia.

Mielipide

Maksuton koulutus on kansainvälistymisen ja tasa-arvon toteutumisen edellytys

Maanantaina 30.11. vietettiin kansallista maksuttoman koulutuksen päivää. Korkeakouluyhteisö käy läpi parhaillaan suuria muutoksia, mutta yhdestä periaatteesta meidän tulee pitää kiinni: Maksuton koulutus on paras keino turvata kaikille tasa-arvoiset mahdollisuudet kehittää osaamistaan. Jatkossakin on tärkeää, että ihmiset voivat kouluttautua kykyjensä mukaan, sosioekonomisesta taustastaan riippumatta. Kaikilla ei ole varaa maksaa tutkinnostaan – onko yhteiskunnallamme varaa jättää heidän osaamisensa hyödyntämättä?

Kansainvälistyminen nähdään arvona korkeakouluyhteisössä ja se onkin elinehto suomalaisen yhteiskunnan toimintakyvyn säilyttämiseksi tulevaisuudessakin. Maksuton koulutus on ollut Suomen merkittävin kilpailuvaltti ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden houkuttelemiseksi korkeakouluihimme. Tavoitteena on kasvattaa heidän määräänsä edelleen, lähes kaksinkertaiseksi vuosikymmenen loppuun mennessä. Samaan aikaan uusi yliopistolaki mahdollistaa lukukausimaksukokeilun maisteriohjelmissa opiskeleville EU/ETA-maiden ulkopuolisille opiskelijoille. Tavoitteet ja toimenpiteet tuntuvat olevan ristiriidassa keskenään, lukukausimaksukokeilun myötä vain rakennamme muureja Euroopan ympärille.

Ensi vuonna alkava maksukokeilu päättyy vuonna 2014, jolloin on tarkoitus arvioida kokeilun onnistuneisuus. Heti kokeilun alkuvaiheessa on määriteltävä selkeä kriteeristö, jolla arvioidaan kokeilun tuloksellisuutta. Kriteeristöä ei tule laatia siten, että se pohjustaa kokeilun lopputuloksen, vaan tuloksia on kyettävä tarkastelemaan objektiivisesti. Päätökset kriteeristöstä ja lopulta kokeilun jatkosta eivät voi jäädä hallinnon tasolle, vaan keskustelua on käytävä avoimesti kaikki osapuolet huomioiden.

Suomalaiset korkeakoulut käyvät kovaa kilpailua muiden maiden kanssa korkeasti koulutetusta ja osaavasta työvoimasta. Siinä kilpailussa maksuton, laadukas ja tasa-arvoinen koulutus on valtti, josta maamme ei pitäisi missään nimessä luopua.

Annakaisa Tikkinen, opiskelija
Milja Seppälä, opiskelija

Pakina
Kulissit romahtavat

Konsensushengessä kohti konkursseja

Yliopistomme on hetkellisesti vallannut konsensushenki, mikä on ällöttävää ja vastenmielistä seurattavaa. Intoilu marraskuun lopulla auditoinneista kokosi yliopiston hallinnon puhaltamaan yhteen loputkin tuhkat tulipesän ulkopuolelle. Pääasia on, että savua saatiin juuri oikealle hetkelle Korkeakoulujen auditointiryhmän ihmeteltäväksi. Nyt liekeissä ovat juurikin ne, joille katteettomia lupauksia ja muutoksia on luvattu.

Kiusalliset henkilöriidat yliopiston hallinnossa haudattiin tilapäisesti konsensuksen vaatimissa puitteissa ja jopa tiedekuntien dekaanit puhuivat asioista suuremmin nahistelematta. Auditoinneissa opiskelijoita pidettiin väliaikaisesti seppelein koristeltuina heeroksina ja heidät houkuteltiin auditointitentteihin esittämään mielipiteitään. Tiedekuntien ihmenaiset ja -miehet tekivät vihdoinkin yhteistyötä yli rajojen niin, että monitieteellinen ja kansainvälinen yliopisto tuntui ihan oikeasti olevan saavutettavissa.

Ensi keväänä krapula on ainakin niissä tiedekunnissa, missä lupauksia annettiin yli varojen. Tämä kostautuu tiettyjen tiedekuntien opiskelijajäsenille näennäisvallan loppuun palamisena ja hiillosten ripottelemisena kevähangille. Toivottavasti muun muassa Kajaanissa on lunta vielä talvella 2012, niin rippeet saadaan näyttävästi esille.

> “Ensi keväänä krapula on ainakin niissä tiedekunnissa, missä lupauksia annettiin yli varojen.

Vaeltava konsensusvitsaus saavutti myös ylioppilaskunnan edustajiston ensimmäisessä uuden edustajiston kokouksessa. Kaikki oli kivaa ja kaikessa oltiin suunnalle samaa mieltä. Puheenvuoroja ei tarvinnut kuunnella edes loppuun asti, koska ylistyslauluihin kyllästyy suhteettoman nopeasti. Yli edustajistoryhmien vahvoja avauksia kiiteltiin ja tuettiin Kemijokeakin vuolaammin. Jäsenmaksua tietenkin oltiin korottamassa ja kukaan ei uskaltanut esittää todellisia poistoja nykyisistä toiminnoista. Istuvan hallituksen esitykset nieltiin hotkimalla ja kukaan ei kysynyt hallituslaisten omien mokailujen perään.

Kukaan ei myöskään kyseenalaistanut hallituksen puheenjohtajan epäselvää esitystä uudesta toimintasuunnitelmamallista, joka rampauttaa ensi vuoden hallituksen työskentelyn tammikuun ajaksi. Kiva, että on teemoja ja kiva että on uusia avauksia, mutta missä on konkreettinen edustajiston valvonta toimintasuunnitelman sisältöön? Eikö kukaan ole lukenut edustajiston (johto)sääntöjä?

Vanhoista jääristä jäljellä oli harvinaisen vähän norsunmuistisia edaattorijääriä, mikä osaltaan oli kiristämässä hiukan ilmapiiriä. Kukaan ei nostanut esille kuumista perunoista Hämmentävää, Ällistyttävää ja Potentiaalista Ylioppilastalo -hanketta. Vain muutama entinen hallitusjäärä oli aluksi poikkiteloin, mutta hekin taipuivat nuoren vitsan tavoin lopulta nielemään palat niin suurina kuutioina, että heitä nähtänee vastaisuudessakin turhautuneina Kuution tiskillä puhisemassa kyynisiä ilkeyksiään.

Ja mihin tämän pakinan otsikko viittaakaan? Aivan oikein! Sekä yliopistolla että ylioppilaskunnalla on taskunpohjat aika koluttuina. Jos konsensus jatkuu, niin taskunpohjat jatkavat tyhjentymistään kopekoista ja kolikoista, ja vihdoin nähdään konsensuksella tehtyjä konkursseja. Että kippistä konsensukselle ja talousasioiden sivuttamiselle!

K(onsensus)-linjaa peljäten
Pimmeyen Peleko

STUDENT ACTIVISM: FIGHTING FOR THEIR RIGHTS

Students from all over Europe gathered in Brussels for a three-day conference under the name "The 17th of November, the International Students' Day" to remember the students victims of the totalitarian regimes and to re-think what is the role of the student nowadays.

The Organising Bureau of European School Student Unions (OBESSU) and the European Student Unions (ESU) put together this conference in order to raise awareness about the current situation of students in Europe and to call for action to help those who still are struggling to have students' rights, not only in Europe, but in the rest of the world.

The variety of speakers gave a broad view to the attendants on what kind of injustices they encounter nowadays in different countries. Topics addressed varied from the case of Colombia where student views are suppressed to the fighting for the rights of gay and lesbian students.

Vice-president of the European Parliament **Stavros Lambrinidis** and Member of the European Commission **Maroš Šefčovič**, among other important figures in the current European politics, also had a say in the matter and contributed to foment the students' activism that is needed nowadays.
"Take action in order to make our voices heard" stated Mr. Limbrinidis.

To make their voice heard, on the 17th of November, the attendants met at Park Leopold, right next to the European Parliament. There they remembered students that suffered or even died in totalitarian regimes just for wanting their rights as students. Hundreds of balloons were released to commemorate those who fought and suffered atrocious consequences.

Special attention was set on the death of **Jan Opletal** in the Czech Republic and the consequent demonstration against his death that took place at the University of Prague in 1939, where nine students were killed and over 1 200 were sent to concentration camps.

The 17th of November was first named "International Student Day" in 1941 in London, by the International Student Council. Ever since then, the student unions of Europe have strived to keep it and honour those who fought for our rights. This day has special importance in countries such as Bosnia Herzegovina, Slovenia or Czech Republic, where the actions against students were extremely severe.

Alba Sillero Vigil
Chair of the Section for International Affairs

Brief re-cap in Finnish:

Ylioppilaskunnan kv-jaoston puheenjohtaja **Alba Sillero Vigil** osallistui Suomen edustajana kansainvälistä opiskelijan päivää, 17.11., juhlistavaan konferenssiin Brysselissä. Konferenssin järjesti eurooppalaisten ylioppilaskuntien kattojärjestö ESU yhdessä oppilaskuntien järjestön OBESSU:n kanssa. ESU toimii opiskelijoiden edunvalvojana EU:n tasolla ja esimerkiksi julkaisee raportteja opiskelijoiden tilanteesta. Opiskelijan päivänä juhlitaan opiskelijoiden oikeuksia ja muistetaan niitä opiskelijoita, jotka ovat kärsineet vainoa taisteltuaan oikeuksiensa puolesta. Konferenssi huipentui mielenilmaukseen Euroopan parlamentin vieressä, jossa päästettiin ilmaan satoja ilmapalloja vainoissa kärsineiden ja kuolleiden opiskelijoiden muistoksi.

Kierrätä vaihtareiden avuksi

Linnanmaan kampuksella järjestetään joulukuussa käytettyjen kodintarvikkeiden keräys. Tavaroista kootaan "starttipaketteja" tammikuussa yliopistoon saapuvien vaihto-opiskelijoiden käyttöön. Keräykseen voi lahjoittaa astioita, liinavaatteita, peittoja ja tyynyjä. Vastaan otetaan myös pöytävalaisimia, kahvinkeittimiä, verhoja ja muita vastaavia ehjiä ja käyttökelpoisia tavaroita.

Keväällä 2010 Oulun yliopistoon saapuu noin 150 uutta kansainvälistä vaihto-opiskelijaa. Useimmat majoittuvat kalustettuihin opiskelija-asuntoihin, joista puuttuvat kodin perustarvikkeet kuten keittiövälineet. Keräyksestä saadut tavarat luovutetaan vaihto-opiskelijoiden käyttöön panttia vastaan. Lähtiessään tavarat palautuvat kierrätettäväksi uusille tulijoille ja vaihto-opiskelijat saavat maksamansa pantin takaisin.

Kierrätystoimintaa tukevat Oulun yliopiston kv-yksikkö, PSOAS ja OYY. Starttipaketti-projektin toteuttaa projektinhallinnan koulutusohjelman opiskelijaryhmä.

Tavaroita voi tuoda vihreiden naulakoiden luona olevaam keräyspisteeseen ke 16.– pe 18.12. klo 9 - 15.

TYRNÄVÄN VERIKOIRAT

Esa Holopainen

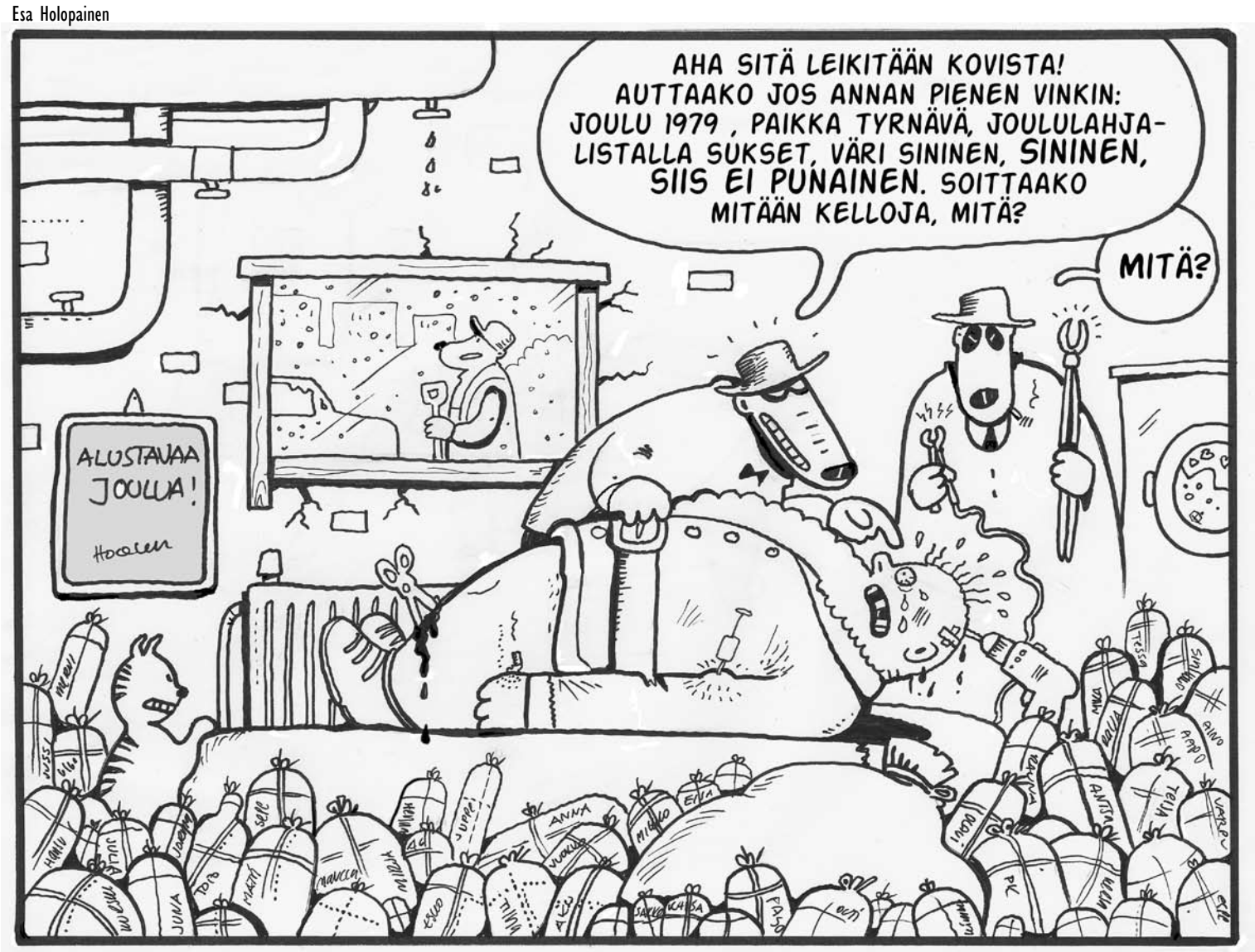

SIDONTATYÖT AMMATTITAIDOLLA

- **diplomityöt**
- **lisensiaatintyöt**
- **pro gradu-tutkielmat**
- **kaikki opinnäytetyöt**

ILMAN AJANVARAUSTA!

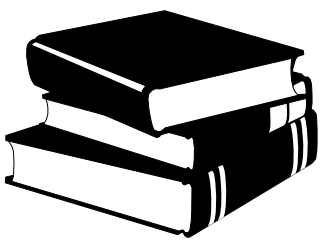

Oulun Kirjansitomo
Rautatienkatu 20, 90100 OULU
P. (08)376 687
GSM (040) 578 5468

www.oulunkirjansitomo.fi
sitomo@oulunkirjansitomo.fi

Avoinna ma - pe klo 8 - 15

SIIVOUSKOMERON LEGENDAARINEN TONTTUTOHTORI

Aaponpäivän kahvit ennen joulua ovat kuuluneet ylioppilaskunnan perinteisiin jo parikymmentä vuotta. Kahveilla ei juhlisteta ketä tahansa Aapoa vaan yliopiston ”professoreinta professoria” Aapo Heikkilää, joka puuhaili pseudotieteensä ortotopologian parissa yli kolme vuosikymmentä tullen tutuksi niin yliopiston opiskelijoille kuin henkilökunnallekin.

Teksti: Laura Myllykoski
Kuvat: Haapaveden kirjaston kotiseutuarkisto

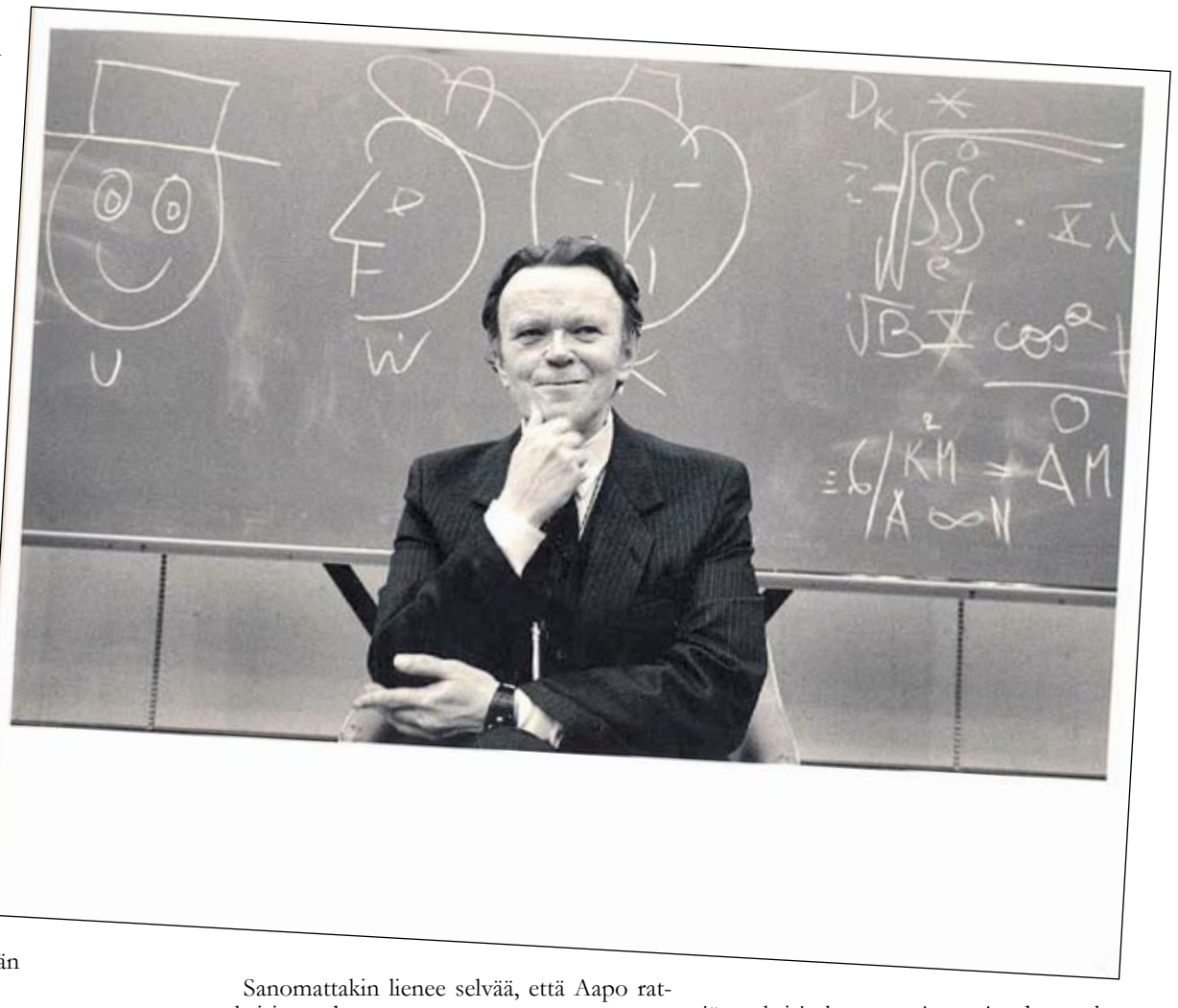

Aapo ehti vuosien aikana julkaista niin ortotopologian tutkimuksia kuin koota väitöskirjankin, vaikkei hänellä yliopistokoulutusta ollutkaan eikä edes opinto-oikeutta yliopistolle. Ortotopologia perustui matematiikan, kemian ja fysiikan termistölle, johon Aapo oli tutustunut luennoilla sekä keskusteluissa ”kollegoidensa” kanssa. Kaikessa tieteellisyydessään ortotopologia oli puuta heinää.

Aaponpäivän kahveilla joulukuussa sekä syntymäpäivänään huhtikuussa Aapo palkitsi kunniakirjoin ansioituneita yliopistolaisia. Yliopistolta löytyy vieläkin niin ortotopologian arkkiherttuoita kuin suurmestareita.

Opiskelijoiden keskuudessa Aapo saavutti erityisen suuren suosion 80-luvulla. Hänen pitämänsä legendaariset yleisöluennot keräsivät suurimmat luentosalit täyteen seisomapaikkoja myöten. Opiskelijoiden voimin Aapo äänestettiin listattujen ehdokkaiden ohi vuoden oululaiseksi vuonna 1987.

Aapo ulotti luentomatkojaan myös Oulun ulkopuolelle ja kävi muun muassa Kemissä ja Helsingissä. Aapon yliopistoura loppui äkillisesti hänen menehtyessään junaan palatessaan taas yhdeltä luentomatkalta.

> ”Kaikessa tieteellisyydessään ortotopologia oli puuta heinää.

Yliopistolle, kulkien vankilan kautta

Ennen yliopistouraansa Aapo oli toiminut kansakoulun opettajana itse tekemiensä todistusten voimin. Tekaistuista todistuksista kiinni jäätyään Aapo siirtyi psykiatriksi Vaasaan – luonnollisestikin ilman pätevyyttä. Vastaanotto menestyi kunnes viranomaisten epäilykset heräsivät ja Aapo joutui vankilaan petoksesta.

Vankilassa Aapo ei kuitenkaan ehtinyt virua kauaa vaan anoi presidentti Kekkoselta armahdusta. Armahdus myönnettiin sillä perusteella, ettei Aapo toiminnallaan ollut ”aiheuttanut pysyvää vahinkoa”.

Yliopistolle Aapo saapui jo 60-luvulla – ennen Linnanmaan aikakautta. Hänen tapoihinsa kuului kiertää henkilökunnan parissa pitäen yksityisluentoja nimellistä korvausta vastaan. Teoreettisen fysiikan yliassistentti **Mikko Saarela** muistelee yleisen taksan luennosta olleen 20 penniä.

”Aapo keräsi tuntiopettajilta vähemmän ja professoreilta sitten vastaavasti enemmän. Rehtorinkin luona hän kävi.”

Saarela ystävystyi vuosien aikana Aapon kanssa siinä määrin, että kutsui tämän kotitilalleen muun muassa potun nostoon.

”Saunottiin ja uitiin. Vaikka ei Aapo oikein uida osannut ja meinasi kerran joutua veden varaan ihan vakavamminkin.”

Vuosittaisiksi perinteiksi muodostuivat myös syksyiset sieniretket sekä Aapon keväinen hiihtoretki Saarelan kotiin Tyrnävän Markkuulle.

Halosta timantti

Yliopiston muuttaessa Linnanmaalle Aapo sai uudelta fysiikan laitokselta työhuoneekseen siivouskomeron. Siellä Aapo työskenteli ortotopologian parissa, jonka tutkimukset hän kirjasi ATK-keskuksen rivikirjoittajien lahjoittamalla ketjukirjoitinpaperille.

”Aapon julkaisut olivat luultavasti yliopiston paksuimpia julkaisuja. Hän teki joka päivä yhdestä kahteen sivua tiedettä”, Saarela tuumaa.

Yliopiston rehtori **Lauri Lajunen** tutustui Aapoon 70-luvun lopulla tullessaan yliopistolle kemian apulaisprofessoriksi. Lajusen mukaan Aapo ei ollut häneltä niinkään vailla ”finanssia” vaan heidän suhteensa oli puhtaasti tieteellinen.

”Annoin Aapolle tutkimusaiheita, jotka Aapo sitten selvitti. Esimerkiksi yhtenä jouluna pohdin, mitä antaa lahjaksi vaimolleni ja pyysin Aapoa ratkaisemaan, miten metrin halosta saisi timantin – nehän ovat molemmat hiiltä.”

Sanomattakin lienee selvää, että Aapo ratkaisi ongelman.

Aina tummassa puvussa

Sekä Markku Saarela että Lajunen saivat vuosien saatossa Aapolta ortotopologian suurmestarin arvonimen. Lajunen palautti kohteliaisuuden toimiessaan luonnontieteiden dekaanina. Hän myönsi Aapolle dosentin viralliset paperit, joiden mukaan Aapon pitämä dosenttiluento ortotopologian alueelta vastasi täysin sille asetettuja odotuksia.

> ”Aapon kautta pystyimme nauramaan itsellemme ja tieteen tekemiselle.

Ollessaan vierailevana professorina Floridan valtion yliopistossa 80-luvun puolivälissä Lajunen lähetti Aapolle englanninkielisen diplomin, jonka mukaan Aapo on valittu ortotopologian kansainvälisen seuran kunniajäseneksi ja kutsuttu Aapo Academyn kunniatohtoriksi.

”Suomeen palatessani huomasin Aapon antaneen Oulu-lehdelle haastattelun aiheesta, joskin kertoen kutsun kunniatohtoriksi tulleen Åbo Akademilta”, Lajunen nauraa.

Rehtori kertoo Aapon pukeutuneen aina tummaan pukuun ja muistaneen hyvät käytöstavat: jos menossa oli virallinen tilaisuus, ei Aapo ikinä tullut keskeyttämään.

”Aapo oli eräänlainen yliopiston maskotti. Useimmat pitivät hänestä ja Aapo kyllä vaistosi, jos ei ollut tervetullut jonnekin”, Lajunen muistelee.

”Välillä mietin elääkö Aapo oikeasti kuvitteellisessa maailmassaan vai höpläyttääkö hän meitä kaikkia. Aapon kautta pystyimme nauramaan itsellemme ja tieteen tekemiselle.”

Aaponpäivän kahvit perjantaina 18.12. klo 12-14 fysiikan laitoksen siivouskomerossa TE305.

Haastattelujen lisäksi jutussa on käytetty lähteenä Sigma-inf-lehden numerossa 4/04 ilmestynyttä Jaana Juntto-Raution artikkelia Ortotopologia – mitä se on?

Superia!

Pari vuotta sitten se oli vähähiilihydraattinen ruokavalio, nyt kohistaan superruoasta. Eli siis mistä?

Teksti: Laura Myllykoski
Kuvat: sxc.hu

Superfoodit eli suomalaisittain superruoat ovat poikkeuksellisen ravinnetiheitä ruoka-aineita, joita saadaan suoraan luonnosta. Selvennykseksi mainittakoon, että kaupan eineslasagne tai roiskeläpät eivät määritelmän alle mahdu. Sen sijaan kotimaiset mustikat, nokkonen, ruusunmarjat ja pakurikääpä eksoottisten macan, goji-marjojen ja raakakaakaon ohella voidaan luokitella superfoodeiksi.

MS-tauti pysäytti

Vaikka superfood käsitteenä on noussut pinnalle vasta viime vuosien aikana, tieto tiettyjen ruoka-aineiden terveysvaikutuksista on kulkenut eri kulttuurien perimätiedossa vuosisatojen ajan. Jo isovanhempamme tiesivät rukiin, mustikoiden ja nokkosten olevan hyväksi.

Ravintovalmentaja **Olli Posti** tutustui superruokaan kaksi vuotta sitten ja kuvailee sen vieneen hänet mukanaan. Nykyään hän tienaa elantonsa konsultoimalla ja luennoimalla aiheesta. Posti on myös julkaissut aiheesta *Nutrix*-kirjan, jonka voi ladata ilmaiseksi internetistä.

Postin kohdalla kehitys ei kuitenkaan lähtenyt liikkeelle vuonna 2007 vaan jo viisi vuotta aiemmin. 19-vuotiaalla Postilla diagnosoitiin krooninen keskushermostoa rappeuttava MS-tauti. Nuori mies päätti pistää elämän ruiskeksi ja suuntasi Thaimaahan.

”Ruokavalioni siellä oli tietenkin aivan erilainen kuin Suomessa ja huomasin astmani parantuneen.”

Suomeen saavuttuaan Postin astma palasi ja MS-tauti paheni, mutta Thaimaan kokemus sai miehen miettimään.

”Aloin ottaa ruokavalioista selvää vaihtoehtoisimmistakin tietolähteistä ja törmäsin sitä kautta **David Wolfeen**, joka on periaatteessa keksinyt superfood-käsitteen.”

> “Tieto tiettyjen ruoka-aineiden terveysvaikutuksista on kulkenut eri kulttuurien perimätiedossa vuosisatojen ajan.

Wolfe on tutustunut alkuperäiskulttuureihin ympäri maailmaa ja sitä kautta kerännyt tietoa ”maailman parhaista ruoka-aineista”.

Vitamiinit purkista vai luonnosta

”Keväällä 2008 söin kaverini kanssa pari kuukautta hyvin laadukkaita superfoodeja kokeilumielessä. Menimme molemmat tosi hyvään kuntoon ja itse juoksin Cooperin testissä silloin harjoittelematta 3450 metriä”, Posti kertoo. ”Se oli hieno ja ennen kaikkea vakuuttava kokemus.”

Siitä lähtien Posti on kokenut missiokseen kertoa muillekin superruoan ansioista.

”Nykyruoka on niin prosessoitua ja ravinneköyhää, että ihmiset joutuvat syömään vitamiinipillereitä saadakseen kaikki tarvittavat ravinteet. Mitä jos syötäisiin sitä missä ne ravinteet vielä ovat luonnostaan tallella?”

Posti on saanut ruokavaliollaan myös MS-tautinsa oireettomaksi. Miehen oppeja kritisoivat ovat nostaneet kärkiargumentikseen Postin väitteet, joiden mukaan hän olisi ruokavalionsa avulla parantunut MS-taudistaan, koska nykylääketieteen mukaan MS-taudista ei voi parantua.

”Olen ajatellut vain, että jos terveys menee parempaan suuntaan, sillä ei ole mitään väliä olenko parantunut vai oireeton”, Posti selittää ja jatkaa. ”Varminta tietenkin on sanoa tautia oireettomaksi, koska muuten ihmiset tuntuvat provosoituvan. Joka tapauksessa olen yksi terveimmistä tuntemistani ihmisistä.”

Terveytensä huomattavan kohentumisen lisäksi Posti lukee superruoan vaikutukseksi aivokapasiteettinsa parantumisen.

”Aivot tuntuvat toimivat älyttömän paljon paremmin kuin aiemmin. Ja nehän ovat kuitenkin ihmisen tärkein työväline. Luovuus ja tehokkuus ovat aivan eri tasolla kuin ennen.”

Suhteellisuudentajuttomuutta

Posti ei kuitenkaan pyri saarnaamaan ehdottomia totuuksia. Hänen mukaansa ihmisen oma keho ilmoittaa, mikä sille sopii ja mikä ei.

”En usko, että on olemassa kahta ihmistä, joille sopisi tismalleen samanlainen ruokavalio. Jos yrittää syödä vaikkapa kaakaopapuja ja aina ne maistuvat pahalle ja niistä tulee huono olo, ei niitä silloin kannata syödä!”

Superruokaa kritisoivat tarttuvat paitsi tieteellisen tutkimusen puutteeseen ja kiistanalaisuuteen myös superruokien korkeaan hintaan ja epäekologisuuteen – esimerkiksi maca rahdataan Suomeen Etelä-Amerikasta ja goji-marjat Kiinasta.

”Tässä kuuluttaisin kaikkien suhteellisuudentajun perään. Suomalaiset juovat älyttömästi kahvia ja syövät suklaata ja nekin shipataan toiselta puolelta maapalloa”, Posti sanoo. ”Koska superruoat ovat niin ravinnetiheitä, ei niitä tarvitse tuoda niin suuria määriä. Ja jos kaikki söisivät superruokia, vähenisi puolestaan perinteisten elintarvikkeitten tuonti, koska niitä ei enää tarvittaisi. Loppujen lopuksi suurin osa suomalaisten ruoasta tuodaan ulkomailta.”

Samaan suhteellisuudentajuun Posti vetoaa superruokiin perustuvat ruokavalion kalleuden kohdalla.

”Esimerkiksi opiskelijat voivat huoletta laittaa 50 euroa menemään yhden baari-illan aikana, mutta kymmenen euron hintainen goji-marjapussi tuntuu kalliilta. Panostus ruokavalioon ei mielestäni ole ajateltavissa kuluna vaan investointina ihmiseen itseensä.”

Olli Postin blogi:
www.viidakkomies.com
Nutrix-kirja: www.nutrix.fi

Superuoka

- Prosessoimattomia ruoka-aineita, jotka saadaan suoraan luonnosta.
- Hyvin ravinnetiheitä, joissa on vitamiineja, mineraaleja ja antioksidantteja paljon ja oikeassa suhteessa.
- EU:ssa kiellettyä markkinoida ruokaa sanalla super ellei ruoan terveysvaikutuksista löydy tutkimuksellista tietoa.
- Suomalaisia potentiaalisia superruokia ovat mm. mustikka, nokkonen, mustaherukka, puolukka, ruusunmarja ja pakurikääpä, josta valmistettua teetä käytettiin yleisesti vielä sotien aikana.
- Eksoottisista superuoista tunnetuimpia lienee maca-juuri, raakakaakao ja kaakaopavut, goji-marjat ja hampunsiemenet (joista ei pääse pilveen).
- Superruokia saa ostettua hyvin varustelluista luontaistuote- ja ekokaupoista sekä internetistä.

Lisätietoa: www.superfoodit.com

Ruokaa markettien ulkopuolelta

Turvallisuushakuiset suomalaiset kokeilevat keittiöissään yhä enemmän. Kasvissyöjät tulivat tutuiksi jo 90-luvulla – nyt jyräävät luomu, raakaruoka ja erilaiset etniset keittiöt. Kasvavaan kysyntään myös vastataan ja Ouluun onkin noussut viime vuosina erikoiskauppoja laidasta laitaan.

Luomuihmisten kannattaa suunnata askeleensa luontaistuote- ja ekokauppoihin, joiden ruokavalikoima on viime vuosien aikana laajentunut huomattavasti. Hyvin varustelluista luontaistuotekaupoista löytää luomutuotteiden lisäksi muun muassa vegaaneille sopivia lihankorvikkeita, gluteenijauhoja seitanin tekoon ja erilaisia siemeniä ja kuivattuja hedelmiä. Joidenkin luontaistuotekauppojen valikoimista voi löytää myös superfoodeja kuten hampunsiemeniä ja gojimarjoja.

Life Oulu, Galleria, Isokatu 23 ja Prisma Raksila, Tehtaankatu 3
Punnitse&Säästä, Isokatu 8

Etnokokkailuun suuntautuville oikeita ostospaikkoja ovat etnoliikkeet, joita Oulusta löytää Pakkahuoneen- ja Merikoskenkaduilta sekä Kauppahallista. Etnoliikkeet myyvät edustamalleen ruokakulttuurille tyypillisiä ruoka-aineita aina nuudeleista ja tofusta valmiskastikkeisiin ja pakastefalafeleihin. Esimerkiksi tofua ja kastikkeita voi etnokaupoista saada markethintoja halvemmalla.

Israa Trading, Merikoskenkatu 6
Minimarket, Pakkahuoneenkatu 6
T.T. Asian Market, Kauppahalli
Amira, Kauppahalli
Efesos – välimeren ruokakauppa, Pakkahuoneenkatu 9

Juttusarjassa Ylkkäri yllättää opiskelijoita tarjoamalla jollekin aavistamattomalle ruoan sekä pienen juttuhetken.

Ruokapaikka: Julinia

Missä: Linnanmaan campuksella, Eläinmuseon kulmilla.
Opiskelijahintainen lounas: 2,5 €
Muuta: Samassa tilassa palvelee myös Herkkukeidas.
Plussat: Alati hymyilevä henkilökunta, hyvä ruoka, viihtyisä tunnelma.
Miinukset: Käryn haju, joka ulottuu käytävään saakka, epäkäytännölliset linjastot, ahtaus.

Haarukassa

Juho ”Jii” Karjalainen

Ikä: 23 v.
Koulutusohjelma: Aate- ja oppihistoria.
Vuosikurssi: 5 vsk.
Kotipaikka: Oulu.
Harrastukset: Musiikki, liikunta ja musiikkiliikunta.
Siviilisääty: Naimaton.
Tulossa / menossa: Tulossa tanssitunnilta, menossa Humuksen kautta Tiima-huoneelle (historian ainejärjestön huone).
Motto: Elämässä ei ole mitään niin tärkeää kuin puutarhan hoito, ja sekään ei ole niin tärkeää.
Ruoka: Perunamuusi ja muikut.

Teksti ja kuva: Samuli Vänttilä

Historian ainejärjestö Tiiman puheenjohtajana toimiva Juho Karjalainen on tällä hetkellä innostunut tanssitunneistaan, joissa hän harjoittelee askelkuvioita porukalla toteutettavaan pikkujouluesitykseen. Juho sanoo ihailevansa Mahatma Gandhia, **Dave Lombardoa** sekä puunhalaajia. Kaverinsa kanssa hän suunnittelee lähtemistä pitkälle reissulle kaukomaiden suuntaan.

Miten menee?
Joulunalusmaisesti. Kiirettä ja ressiä sekä relaxoitumisen ja flippaamisen odotusta.

Mikä piristää?
Ihmisten hymyt ja ED.

Mikä ottaa pannuun?
Viimeaikoina varsinkin saamattomuus ja elo oravanpyörässä.

Mistä haaveilet?
Markiisin eli vapaaherran elämästä sekä rokkitähteydestä. Henkilökohtaisesta vapaudesta.

Mitä pidät tästä ravintolasta ja ruoasta?
Ruoka on hyvää, mutta en tykkää rajoituksista, että muikkuja saa ottaa vain yhden kauhallisen. Jauhelihapihvien ynnä muiden rajoitus on OK, mutta muikut ovat terveellistä ja hyvää ja harvinaista ruokaa, eikä niitä siksi pidä rajoitella.

Mihin haluaisit saada vastauksen?
Miksi ihmiset ovat niin vietävissä? Tai miten avaruus voi koko ajan laajeta vaikka se on ääretön? Onko äärettömän takana joku tila, jonne avaruus laajenee? Eihän äärettömyyden pitäisi päättyä ikinä.

Miten ajattelit viettää joulua?
Perheen kanssa. Yritän bondata mahdollisimman paljon eli viettää aikaa perheenjäsenten kanssa kunnolla, koska en ole ehtinyt tekemään sitä aikoihin.

Täytyykö historianopiskelijan osata sanoa siltä istumalta milloin Antiikin Rooma alkoi ja loppui?
Pitää osata ainakin suurin piirtein hahmottaa minne se sijoittuu. Se oli noin 700 eKr – 400 jKr. (Oikea vastaus: karkeasti rajattuna n. 753 eKr. – 476 jKr.

Pala pohjoista

Paahdettujen manteleiden tuoksu täyttää ilman. Puiset pähkinänsärkijänuket ja lasipallojen enkelit yrittävät kilvan tavoittaa ohikulkijan katseen sekä lompakon. Ihmismassa kulkee kojulta kojulle. Kaikkialla kimaltaa ja tuikkii. Meneillään on Stuttgarter Weinachtsmarkt, Saksan suurimmat joulumarkkinat.

Sivussa ylenpalttisesta koristelusta ja tohinasta on jotain muutakin; kuudetta kertaa järjestettävä suomalainen joulukylä tuo palan perinteistä pohjolaa paikallisten sekä turistien ihmeteltäväksi. Pureksittavaa riittääkin, sillä suurin osa esillepanosta on suomalaisen keittiön antimia. Loimulohi ja hirvenliha huuhdotaan alas glögillä ja tervasnapseilla, suomalaista suklaata sekä salmiakkia unohtamatta. Kotiin viemisiksi voi ostaa porontaljan tai purkin lakkahilloa.

Ajatuksena Suomikylä on simppeli: tarjota suomaisille yrityksille tilaisuus jalkautua ulkomaille yhteisen brändin, Kalevala Spiritin kautta. Suurin osa yhteisbrändin alla toimivista yrittäjistä edustavat pieniä perheyrityksiä, mutta mukana on suurempiakin firmoja. Yritykset toimittavat tuotteet, brändi hoitaa myynnin ja markkinoinnin. Kyynikkö kyseenalaistaisi, onko tämä oikea tapa tuoda Suomea esille modernissa maailmassa - taljoja ja puutonttuja. Ruokatuotteetkin miellyttänevät vain erikoisuuksina. Saksalainen lähikauppias tuskin ottaa lakkahilloa valikoimiinsa.

Suomikylässä ei ole kysymys pelkästään tuotteista. Hyväntekeväisyydestä ei voi puhua hintoja tarkasteltaessa, mutta ei toiminnalla varsinaisesti rikastumaankaan pääse. Joulumarkkinatyö on etenkin suomalaisten vaihto-opiskelijoiden ja saksansuomalaisten perheiden lasten suosiossa. Osa työntekijöistä lentää vuodesta toiseen Suomesta työskennelläkseen joulumarkkinoilla ja verestääkseen vanhoja muistoja. Ylimääräisen joulurahan lisäksi työssä pääsee kehittämään saksan kielen taitoja ja kertomaan ihmetteleville kuuntelijoille Suomesta ja suomalaisista.

Suomikylällä on Stuttgartissa oma uskollinen kävijäkuntansa. Etenkin suomalaisalueen rauhallisuus ja kiireettömyys vetoaavat ylettömän markkinahumun jälkeen. Saksalaiset ovat muutenkin kiinnostuneita pohjoisesta elämän menosta ja ovat yllättävän hyvin perillä Suomesta. Kehuja satelee ja pelkkä suomalaisuuskin tuntuu monen mielestä olevan tae laadusta. Tämä pätee niin tavaroihin kuin ihmisiin. Glögikojussa työskentelevä **Kati Lommi** naurahtaakin, että kaiken suitsutuksen keskellä ei voi kuin olla varovaisen ylpeä kotimaastaan.

Tunnelma Suomikylässä on kohdallaan. Järjestäjille täytyy nostaa hattua siitä, että tapahtuman Suomi-kuva ei nojaa pelkästään kaikkein ilmeisimpään ratkaisuun, Joulupukkiin. Paikalle on sen sijaan lennätetty muun muassa Ynnin kuoron Tiernapojat. Oululaispoikien esitys ei ehkä kielensä vuoksi paikallisia puhuttele, vaikka laulun lopuksi Mänkki horjuvalla saksalla kynttilänpätkää pyytääkin. Suomalaisesta ja etenkin oululaisesta näkökulmasta Tiernapojat kuitenkin lisäävät joulutunnelmaa roimasti. Vain lumi puuttuu.

Juha Snellman

KINKULLE KORVIKE

– Jouluruokaperinteitä meiltä ja muualta

Valtaosalle suomalaisista kinkku on yhä kunkku joulupöydässä. Perinteiselle joulumenulle löytyy kuitenkin vaihtoehtoja, mikäli sikaa käy sääliksi tai kaupan lanttulaatikot ja rosollit eivät uppoa.

Teksti: Kristiina Leinonen
Kuvat: sxc.hu

Glühwein virtaa saksalaisilla joulumarkkinoilla

Ominaisinta saksalaiselle joulunvietolle ovat joulutorit, joita taannoin yritettiin saada tuontitavarana myös Oulun keskustaan. Näillä markkinoilla myydään erilaisia joulukoristeita ja herkkuja, kuten kuuluisaa glühweinia, jonka siemailusta jotkut kertovat koko toritunnelman syntyvän.

”Joulussa parasta on pitkä jouluateria perheen kanssa. Aattoiltana on tapana syödä lihaa, kuten ankkaa tai vuohta, lisukkeeksi tarjotaan usein esimerkiksi punakaalta”, kertoo Oulussa neljättä vuotta opiskeleva **Jasmina Schrek**.

Hänen suosikkiruokansa jouluna on lihafondue, jota ei voi tosin pitää varsinaisena saksalaisena perinneruokana.

Jälkiruokana syödään piparkakkujen lisäksi pikkuleipiä eli *plätzcheneitä*, ja eräänlaista kuivakakkua, *stollenia*.

”Saksalaisia jouluruokaperinteitä on kaikkiaan aika hankala hahmottaa, sillä ne vaihtelevat huomattavasti maan eri osissa. ”

Joululla on suuri merkitys saksalaisessa kulttuurissa, mutta vähenevässä määrin pelkkänä kristittyjen juhlana.

”Se taitaa tosin olla melko yleismaailmallinen ilmiö”, Schrek toteaa.

Luomuruokailijan joulu

Lääketiedettä opiskeleva **Helmi Määttä** on innokas kokkaaja, jonka ruokavalioon kuuluvat pääasiassa kasvikunnan tuotteet. Määttä on mukana yliopiston luomuruoka-piirissä, jonka kautta saa hankittua luomuelintarvikkeita suoraan tuottajilta. Hän pyrkii syömään aina mahdollisimman luonnonmukaisesti ilman lisä- ja säilöntäaineita. Sydämeltään Määttä on jouluihminen ja vastaa perheen jouluruokien valmistuksesta.

”Mielelläni tekisin joulunakin pelkkää kasvisruokaa, mutta vanhempien toivomuksesta pöytään tulee myös kinkkua ja kalaa. Kinkku tosin hankitaan luomuna.”

Kinkun vaihtoehdoiksi Määttä tarjoaisi kikhernemureketta tai paneroitua tofua. Jouluruoan valmistus ei rajoitu pelkästään aaton aterian kokoamiseen.

”Adventteina kokeilen erilaisia jouluruokia, ja aatoksi valmistan perinteisiä herkkuja. Menun suunnittelu on jo alkanut, sillä joulu siihen liittyvine puuhasteluineen on yksi vuoden kohokohtia.”

Joulupöydässä tärkeintä on, että tavaraa on runsaasti. Määttä valmistaa kaiken itse, ja tänä vuonna kokeilussa on punajuurilaatikko. Ekologisuus näkyy myös joululahjoissa, sillä Määttä tekee mielellään joululahjansa itse. Joulupuuhastelun luulisi olevan rasittavaa, mutta itse tekeminen on Määtän mukaan koko homman juju. Samalla ainakin tietää, mitä suuhunsa pistää.

Reseptejä ja vinkkejä joulupöytään löytyy Helmin ruokablogista: www.heviosasto.blogspot.com.

Latvialaisessa joulupöydässä taikauskolla on yhä sijansa

Riikalainen historian opiskelija **Ieva Lice** kertoo latvialaiseen jouluateriaan liittyvän monenlaisia uskomuksia. Tiettyjen ruokien syömisellä pyritään leikkimielisesti varmistamaan hyvä onni seuraavalle vuodelle. Esimerkiksi papuja valmistetaan jouluna iso kulhollinen, ja niitä syödään uuteen vuoteen asti. Vanhan uskomuksen mukaan jokainen papu vähentää yhden kyyneleen seuraavalta vuodelta. Kalan syömisen jouluaterialla uskotaan puolestaan tuovan rahaa.

”Muita perinteisiä jouluruokia ovat pekonipiiraat, porsaan lihasta valmistettu kastike, herneet sekä erilaiset juurekset.”

Ruokalajeja on jouluaterialla usein yhteensä yhdeksän kappaletta, koska yhdeksän on onnenluku latvialaisessa kulttuurissa.

Makeat herkut ovat Latviassa samankaltaisia kuin Suomessakin, piparkakut tärkeimpinä. Latvialaisessa joulussa kuusella on iso rooli, sillä kuusen koristelun perinteen katsotaan syntyneen Riiassa. Maaseudulla harjoitetaan yhä tapaa, jossa esimerkiksi vuoheksi tai mustalaisiksi pukeutuneet naapurit kiertävät toistensa luona sepittämässä joulurunoja tai lauluja. Myös tämän uskotaan tuovan menestystä seuraavalle vuodelle.

”Kaupungeissa tätä tapaa ei enää ole. Siellä lauluja ja loruja esitetään lähinnä lahjojen saannin yhteydessä, kun joulupukin jättämät lahjat jaetaan aattoiltana.”

Kato, äiti on laittanut kystä kyllä…

…sinappihuntu on sialla yllä. Vielä pari viikkoa kun malttaa odottaa, näin varmasti onkin.

Teksti: Maija Pylväs

Mikä onkaan parempaa kuin fiilistellä joulua glögimuki kädessä joululaulujen soidessa taustalla. Oletko koskaan tullut ajatelleeksi, mitä tämä mainittu kystä tarkoittaa? Tai mikä on se taatto, joka läksi innoissaan joulukuusen hankintaan? Tai mitä ovat ne ukset, jotka kiinni pantihin, kun lahjat peittyi kääröihin?

Perinteisten joululaulujen sanat ovat varmasti useimmille tuttuja. Kun joulusta toiseen kodeissa ja kaupoissa soivat samat, aina yhtä nostalgiset joululaulut, sanat ovat pikkuhiljaa tulleet tutuiksi.

Kaikki varmasti tietävät, mitä joulupukille lauletaan tai missä laulussa joulun vietto alkaa jo toukokuussa. Melodia ja sanoitukset toki vaihtelevat menevämmistä kappaleista rauhallisiin ja joskus jopa synkkämielisiin, mutta joulu ja joulun odotus ovat aina tunnistettavissa niin *Sylvian joululaulusta* kuin *Nisse-polkasta.*

Perinteisistä joululauluista löytyy yksittäisiä vanhahkoja tai oudoilta tuntuvia sanoja, joiden merkitystä emme usein ole tulleet ajatelleeksi. Vaikka osaisimme ulkoa laulujen sanat, kaikkien sanojen merkitys ei välttämättä ole kovin selvä, ainakaan nuoremmille laulajille.

Kun äiti on laittanut kystä kyllä, pöydästä löytyy kypsää

> ”Puuhkalakki ja silkohapset eivät tavalliseen arkipuheeseemme kuulu.

ruokaa. Kystä tarkoittaa kypsää, mutta se ei tarkoita ainoastaan sinappihuntuista joulukinkkua, vaan yleensä ottaen kypsää ruokaa. Oli se sitten lanttulaatikkoa tai perunoita.

Tutussa, ehkä enemmän lapsille suunnatussa *Reippahasti käypi askelet* -laulussa mainitaan sana uksi. Vanhemmalle väelle se on tuttu sana, mutta kaikki eivät välttämättä tiedä sen tarkoittavan ovea. Samaisessa laulussa kerrotaan myös taatosta kuusenhakureissulla. Taatto tarkoittaa puolestaan isää tai jossain tapauksessa myös isoisää.

Minkälainen on kaikille tutussa *Joulupukki*-laulussa mainittu puuhkalakki tai mitä tarkoittavat silkohapset? Entä aimo miesi?

Puuhkalakki ja silkohapset eivät tavalliseen arkipuheeseemme kuulu. Puuhkalakilla tarkoitetaan tarkalleen ottaen nahkaista talvilakkia, jossa on korville vedettävä turkisreunus, puuhka puolestaan turkisreunusta.

Hapsi on tunnettu murteissa laajalti merkityksessä hius tai haiven, erityisesti vanhuksen harmaantuva ja harveneva tukka, mutta yleiskielessä sitä on jo pitkään käytetty vain ylätyylisissä ilmauksissa. Laulussa silkohapset tarkoittavat lasten vielä ohutta, sileää ja silkkistä tukkaa; samassa tutussa laulussa mainittu aimo miesi taas niin sanotusti kunnon miestä.

Vanhahkoja tai hieman oudompia sanoja löytyy tutuistakin joululauluista. Vaikka sanat osattaisiinkin ulkoa, monien sanojen merkitystä ei välttämättä tiedetä.

Joka vuosi tehdään uusia joululauluja, mutta suurin osa radioissa tai kaupoissa soitettavista kappaleista on kuitenkin perinteisiä, lapsuudesta tuttuja. Vauhdikkaat ja hartaat viisut soivat kaikki sulassa sovussa.

Eipä siis muuta kuin kystää pöytään odotellessa.

JOULUNA TAPAHTUU

Pekka Mäkinen

Kaamos – Flow Productions

”Kaamos puristaa. Ensin niin tasaisesti ettei sitä huomaa. Sitten vähän lujempaa.” – **Petri Tamminen**.

Tanssitaitelija Pirjo Yli-Maunulan uusin teos Kaaos kuvaa tragikomedian ja nykytanssin keinoin ihmisen turhia pyristelyjä kaamosmasennusta vastaan. Teoksen tekstit on kirjoittanut lakonisen huumorin mestari, kirjailija Petri Tamminen. Yli-Maunula sanoo tehneensä teoksen ajatellen, että vaikeillekin asioille voi nauraa. Kokonaistaideteoksessa useat eri elementit, kuten tanssi, teksti, äänet, valot ja puvustus tuovat oman näkökulmansa asiaan.

”Kaikista teoksistani Kaamos on kerännyt ehkä eniten suoraa positiivista palautetta. Osa katsojista on ollut liikuttuneita, osa huvittuneita”, Yli-Maunula kertoo.

Kaamos Kulttuuritalo Valveen Valvesalissa to10.12 klo 19 ja pe 11.12 klo 19. Liput 12/10e.

Tuoretiski – Oulun Ylioppilasteatteri

Tuoretiskillä Oulun Ylioppilasteatteri marssittaa lavalle joukon uusia tuttavuuksia.

Tarjolla on triplasti tuoretta teatteria yhdellä rysäyksellä. Kyseessä on Ylioppilasteatterin jokasyksyinen uusien teatterilaisten ryhmä, joka tänä syksynä on hajautettu kolmeksi pienryhmäksi. Näistä ryhmistä jokainen tekee oman projektinsa joulukuun Tuoretiski-esitykseen.

”Kolme näytelmää yhdistetään yhdeksi esitykseksi, joten katsoja pääsee samalla kertaa tutustumaan ainakin lapsen maailmaan, takahuoneen odottavaan tunnelmaan ennen bändin keikkaa, ja jopa helvettiin”, valottaa **Mau Järvinen** esityksen teemoja.

Toisena ohjaajana produktiossa on toiminut **Eepu Vähälä**.

Tuoretiski Kulttuuritalo Valveen valvenäyttämöllä, pe 11.12 klo 19, la 12.12 klo 19. ma 14.12 klo 18 ja 20. Liput 2/3e.

OULUN YLIOPPILASTEATTERI

J niin kuin pallojalka – Akseli Klonk

Entäs jos on tyttö ja haluaa harrastaa jalkapalloa? Tai motocrossia? Tai jääspeedwayta? Miten valita sopiva harrastus kaikkien ihanien aktiviteettien keskeltä?

Vapaa-ajan viettotapojen kohdalla pätee nykyään useammin runsauden pula ja valitsemisen vaikeus kuin tekemisen puute. Nukketeatteri Akseli Klonk käsittelee uusimmassa esityksessään tyttöjalkapalloilun ihanuutta nukketeatterin keinoin. Teatterilaisten mukaan esitys on todenhajuisen hauska peilaus siihen, mitä tyttöjen kuuluisi harrastaa, ja mitä ei. Pallojalan on käsikirjoittanut ja ohjannut **Janne Kuustie**, rooleissa näyttelevät **Jouni Järvenpää** ja **Tobias Effe**. Nuket ja lavasteet ovat **Timo Nyyssösen** käsialaa.

Esityksiä ti 15. – to 17.12 Kulttuuritalo Valveen Valvenäyttämöllä. Liput 7e.

Me!Me!Me! – esittävän taiteen ja elektronisen musiikin pienoisfestivaali

Festivaali koostuu taiteilija **Sami Henrik Haapalan** Rääväsuu-teoksen ensi-illasta ja kolmesta erityylisestä klubista. Haapala on monipuolisen uran tehnyt näyttelijä, tanssija ja dj, jonka uusin luomus Rääväsuu perustuu suomalaisten rock-, pop-, rap- ja reggaekappaleiden lyriikoihin. Mukana on tekstejä esimerkiksi *Asalta* ja **Kari Peitsamolta**.

Festivaalien klubit tarjoilevat hyvin erityylistä tunnelmointia aina balkanilaisista hiphop-rytmeistä genrerajat ylittävään elektroon. Uudella Kaltio-klubilla esitellään aina yksi vieraileva dj, joka normaalisti tunnetaan jonkin muun kulttuurikentän toimijana. Ensimmäisellä kerralla vieraana on dokumenttiohjaaja **Mika Ronkainen**.

Me!Me!Me! -festivaali 26.12.2009 – 3.1.2010
Rääväsuu 29.12 klo 19, ke 30.12 klo 19 ja su 3.1 klo 16, Kulttuuritalo Valve. Liput 5/7 €.
Klubit:
Hobogold – tapaninpäivän kiertolaistanssit la 26.12.2009 klo 21, Never Grow Old.
Boogalumbia! meets Children of Boom ke 30.12.2009, 45Special.
Kaltio – nuoren pohjolan kulttuuriklubi la 2.1.2010, Never Grow Old.

Kalenteri 2010

Tammikuu

ma	ti	ke	to	pe	la	su
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Helmikuu

ma	ti	ke	to	pe	la	su
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

Maaliskuu

ma	ti	ke	to	pe	la	su
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Huhtikuu

ma	ti	ke	to	pe	la	su
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Toukokuu

ma	ti	ke	to	pe	la	su
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Kesäkuu

ma	ti	ke	to	pe	la	su
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Heinäkuu

ma	ti	ke	to	pe	la	su
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Elokuu

ma	ti	ke	to	pe	la	su
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Syyskuu

ma	ti	ke	to	pe	la	su
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Lokakuu

ma	ti	ke	to	pe	la	su
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Marraskuu

ma	ti	ke	to	pe	la	su
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Joulukuu

ma	ti	ke	to	pe	la	su
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Vuoden 2009 Mr. Univerityt Tommi Portti ja Ville Juholin

Vikkelä valkoparta

Joulupukilla vilskettä riittää niin lahjalistojen kuin tonttujen johtamisen kanssa. Punanuttu ehti kuitenkin istahtaa piparille ja glögille valottamaan työsarkaansa Rovaniemen Pajakylässä.

Teksti: Mari Aarni
Kuva: Joulupukin arkisto

Millaisia rituaaleja sinulla on ennen aattoa?
Valmistautumisesta on jo niin pitkä perinne ja kokemus, että monet asiat sujuvat ikään kuin itsestään ja vanhasta tottumuksesta. Korvatunturin erityinen perinne on joulukoristeiden esiin ottaminen; siihen kuuluvat kynttilöiden sytyttäminen ja ensimmäinen satsi pipareita. Lisäksi tehdään vielä lahjalistojen viimeisiä tarkastuksia tonttujen kanssa.

Miksi joulu on ihmisille tärkeä juhla?
Joulu on erittäin vanha juhla, joten siitä on tullut perinne. Perinteet ovat tärkeitä ihmisille, koska niihin sisältyy jatkuvuus. Jatkuvuus puolestaan on tärkeää, koska se antaa perusturvaa ja sen kautta ihminen on kiinni jossakin, kuten juurissaan tai isovanhemmissaan. Joulusta on muodostunut aika, jolloin eri puolilla, kaukana toisistaan asuvat perheenjäsenet tapaavat ja viettävät aikaa yhdessä.
Eri mailla on yleensä oma, vähän erilainen joulukulttuurinsa ja siihen liittyvät perinteet. Tietysti on myös maita, joissa joulua ei vietetä; tällaisista maista saapuvat vieraat tulevat tutustumaan jouluumme. Olen muuten huomannut, että monet ovat todella ihastuneet ihanaan juhlaan.

Miksi juuri Rovaniemestä on tullut "joulukaupunki" eikä esimerkiksi Tampereesta?
Rovaniemi on lähellä Korvatunturia ja porojen kotilaitumia. Posti kantoi minulle lähetettyä ympäri maailmaa tulevaa postia Lappiin Napapiirille. Joulupukin Pajakylään rakennettiin oma postikonttori logistiikkaa helpottamaan, mikä on varmasti vaikuttanut suuresti asiaan. Postitontuille olisi ollut paljon suurempi työ kuljettaa kaikki minulle tuleva posti Korvatunturille. Postikonttorissa alkoi käydä vieraita, joiden määrä kasvoi vuosi vuodelta. Tavallaan ihmiset itse ovat valinneet Rovaniemen.
Pajakylään rakennettiin sitten minulle myös talo, jossa voin tavata kaikkia niitä lukemattoman monia vieraita ympäri maailmaa. Heitä en voisi Korvatunturille kutsua vaikka haluaisinkin. Ja miksikö en? No, koska Korvatunturille on todella hankala ja monimutkainen tie kulkea. Toiseksi siellä ovat kaikki joulun salaisuudet avoinna nähtävissä ja salaisuuksienhan on säilyttävä.

> "Joulun jälkeen on itse asiassa ennen joulua ja ennen joulua on joulun jälkeen.

Miten sinusta tuli Joulupukki?
Ei minusta oikeastaan tullut Joulupukki, sillä olen aina ollut.

Onko vuosien varrella ihmisten suhtautuminen jouluun tai joulupukkiin muuttunut?
En oikein usko perimmäisen suhtautumisen paljoakaan muuttuneen. Monet ihmiset ovat onnistuneet ohjelmoimaan itsensä niin, että heillä on mukamas niin kova kiire, ettei tahdo mihinkään keritä. Mutta kyllä ihmisiä kohdatessani he mielestäni suhtautuvat minuun aivan samoin kuin ennenkin.

Miten ihmeessä Joulupukki ehtii käydä kaikkien luona aattona?
Tämähän on sellainen asia, johon sisältyy aika suuri salaisuus, mutta jos näin luottamuksellisesti ihan meidän kesken paljastan: salaisuus on, että me Petterin kanssa hyödynnämme aikaeroa maapallolla. Eri puolilla eri maissa kello näyttää eri aikaa.

Joulupukin apurina on tonttuja, mutta paljonko heitä oikein on?
Tonttuja on varmaan yhtä paljon kuin on tähtiä taivaalla. Tontuilla on jatkuva hyörinä ja touhuaminen aina menossa. Meillä on olemassa oma kieli, mutta monet tontut osaavat tietysti puhua myös ihmisten kieliä.

Miten tontut valikoituvat eri tehtäviin?
Useimmiten tehtävät valitsevat tontut. Ku-

ten vanha sanonta sanoo, työ tekijänsä löytää. Ja joskus vaihtelu virkistää ja tontut auttelevat toisiaan mielellään. Tontuilla on olemassa oma koulu, jossa tonttutaitoja, kuten hiipimistä, ikkunasta kurkkaamista ja erilaisia salaisia taitoja, opetellaan.

Miten joululahjatoiveet ovat muuttuneet vuosien varrella?
Lahjatoiveet ovat vähän teknistyneet, mutta perinteinen jako on säilynyt; tytöt toivovat enemmän kirjoja, vaatteita, pehmoleluja ja pojat pärinää ja pörinää, teknisiä vempaimia ja urheilutavaroita.

Lahjalistan lahjojen valintaan vaikuttavat monet seikat; Joskus lapset – ja aikuisetkin – laittavat listalle sellaisia "varmuuden vuoksi" toivomuksia, jos ei toinen toive onnistu niin sitten toinen. Joskus lapset toivovat jo etukäteen sellaista, mikä on asiallisempaa tuoda vaikkapa vuoden tai parin päästä.

Tuleeko koskaan valituksia miksei joku saanut toivomaansa lahjaa?
Aika harvoin. Joku toimittaja taisi moittia viime joulun jälkeen, kun ei saanut uutta läppäri ja eräs valokuvaaja kaipasi uutta digitaalijärjestelmäkameraa.

Annetaanko nykyään kenellekään risuja?
No eipä oikeastaan ole syytä.

Mitä teet jos joku lapsi tulee sanomaan, ettei usko Joulupukkiin?
Hmm… Tuota pitää miettiä siltä varalta, että joskus sattuisi käymään noin. Jotkut tontut kyselevät minulta aina, että onko niitä ihmisiä olemassa ihan oikeasti ja ovatko ne ihan oikeita ihmisiä. Nämä ovat enemmän sellaisia sydämen asioita.

Streessako joulu?
Korvatunturin sanastosta on poistettu stressi-sana, koska se on täysin turha. Joulu on siitä mukava juhla, että se on joka vuosi täsmälleen samaan aikaan. Näin siihen on helppo valmistua. Rentoudun samalla tavoin sekä ennen että jälkeen joulun. Oletko muuten huomannut, että joulun jälkeen on itse asiassa ennen joulua ja ennen joulua on joulun jälkeen? Aika hassu sattuma. Paras rentoutumiskeino on ottaa iltapäivä torkut tai sitten mietiskellä keinutuolissa silmät kiinni. Voi vain ajatella jotain mukavaa asiaa kuten hiljaista metsää tai virtaavaa jokea. Antaa ajatusten mennä joen virrassa tai tuulen kainalossa.

Mitä Joulupukki tekee kesäisin?
Kesä on Lapissa aivan ihanaa aikaa. Keskiyön aurinko on sellainen ihastuttavan viehkeä juttu, että sen kokemista suosittelen kaikille. Käyn paljon luonnossa kävelemässä, juttelen porojen sekä luonnon kanssa. Lisäksi tonttujen kanssa on monenlaista touhua. Koskaan ei ole vielä aika käynyt pitkäksi.

Miten eri tavalla aikuiset suhtautuvat joulupukkiin verrattuna lapsiin?
Se riippuu aikuisista. Joskus ehkä he ovat kovin aikuisia, koska ajattelevat että heidän pitää olla, vaikka oikeasti ei pitäisi.

Mitä tapahtuu sitten kun Joulupukkia ei ole enää olemassa?
Ei mitään, koska sitten ei ole mitään muutakaan olemassa. Se tapahtuu silloin, kun kaikki unelmat ovat sammuneet. Toivottavasti siis ei koskaan.

10 Nopeaa

1. Kuka olet, mistä olet tulossa ja minne olet menossa?
Joulupukki, tulossa pienen pojan unelmista, menossa pienin tytön haaveisiin.

2. Kummassa päässä sateenkaarta aarre sijaitsee?
Matkassa. Onni ei ole päätepiste, johon saavutaan. Se on matkustustapa; tärkeintä ei ole löytäminen vaan etsiminen.

3. Mitä kysyisit ensimmäiseksi itseltäsi haastattelussa?
Mitä kuuluu?

4. Mikä tavoite on vielä saavuttamatta?
Kaikkien lasten luku- ja kirjoitustaito sekä heidän terveydenhuoltonsa.

5. Missä olet 10 vuoden kuluttua?
Pienten poikien ja tyttöjen unelmissa sekä haaveissa. Korvatunturilla toivottavasti miettimässä, kuinka hienoa on, että niin monet lapset ovat saaneet mahdollisuuden oppia lukemaan ja kirjoittamaan.

6. Opiskelija- vai työelämä?
Sekä työ että elämä ovat opiskelua ja taas sitten toisaalta opiskelu on työtä ja elämää.

7. Miten pystyy olemaan koko vuoden kilttinä?
Helposti. Kun ajattelee kuinka haluaisi itseään kohdeltavan ja kohtelee sillä tavoin muita. Opittuaan rakastamaan itseään se on hyvin helppoa.

8. Maailmanlaajuinen ongelma, jota et voisi yksin ratkaista?
Rakkauden puute.

9. Mikä musiikkityyli kuvaa sinua parhaiten?
Joululaulut.

10. Mitä toivot joululahjaksi?
Onnellisten, rakkautta saaneiden lasten iloisia hymyjä.

JOULUA ODOTELLESSA

Essi Jouhki

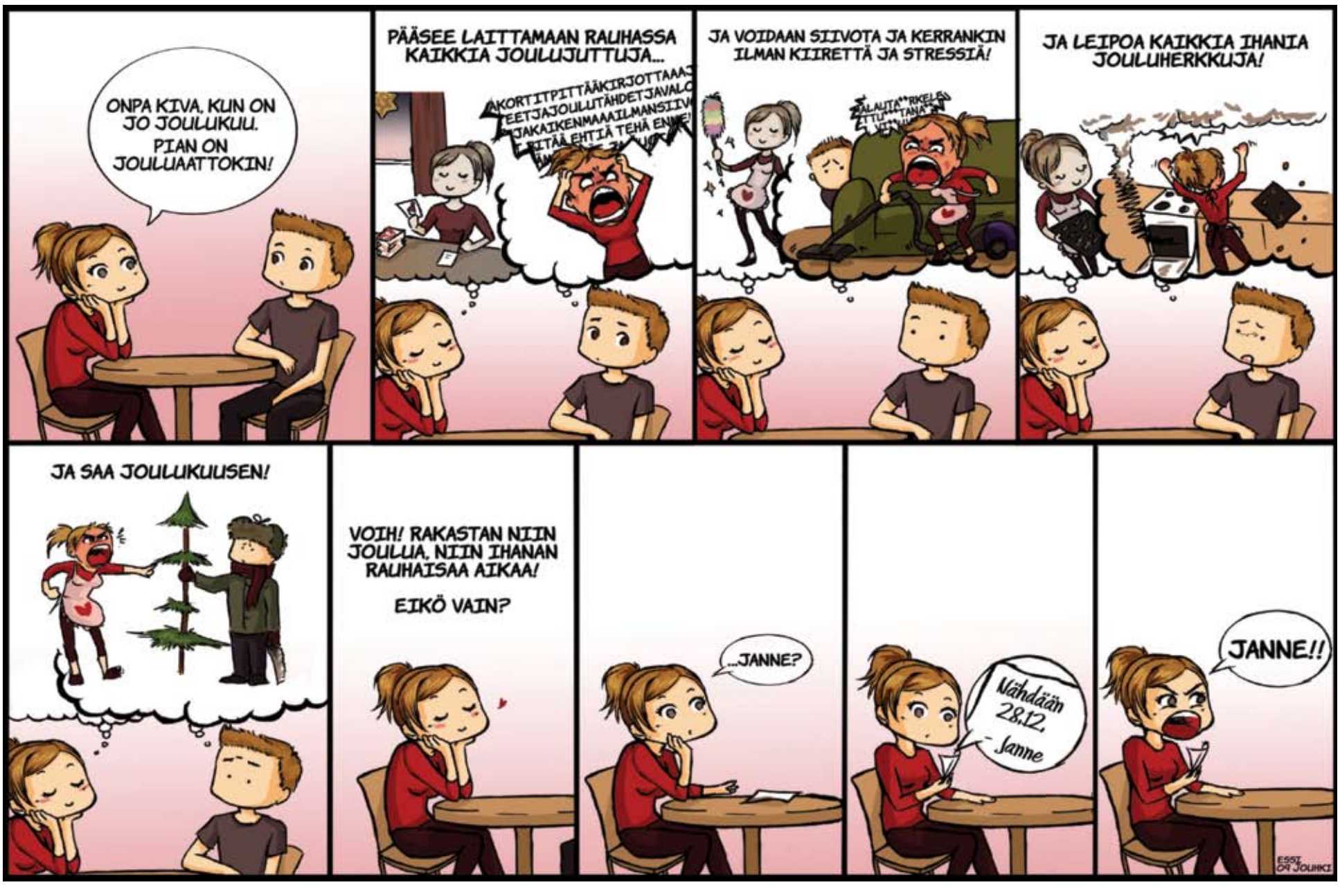

Lapsenmielistä liikkumista

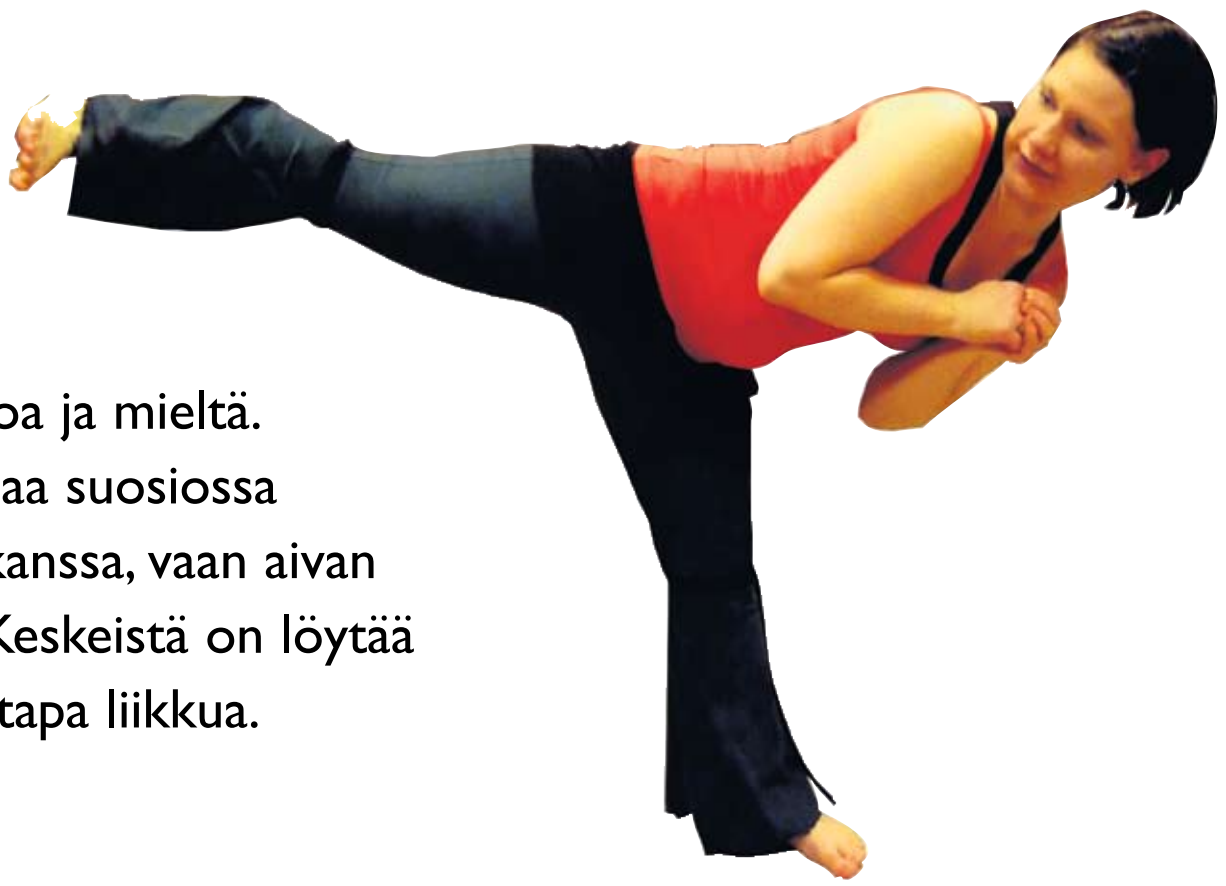

Nia on liikuntaa, joka hellii kehoa ja mieltä. Se ei kuitenkaan ole samaa sarjaa suosiossa olevien mind and body -lajien kanssa, vaan aivan omanlaisensa liikkumismuoto. Keskeistä on löytää liikunnan ilo sekä luonnollinen tapa liikkua.

Teksti: Johanna Peteri
Kuva: Mari Aarni

Nia (Neuromuscular Integrative Action) syntyi 1980-luvulla Yhdysvalloissa aerobic-ohjaajina toimineiden **Debbie** ja **Carlos Rosasin** pohtiessa liikkumisen pohjimmaista olemusta. Heidän oivalluksensa oli, että liikunnan ei tule olla hampaat irvessä pumppaamista, vaan kehoa hellivää ja parantavaa toimintaa. Jumppatossut jäivät naulaan, ja monien kokeilujen kautta kehittyi avojaloin tanssittava laji, jossa yhdistetään elementtejä yhdeksästä eri liikunta- ja kehonhoitomenetelmästä.

Oululainen nia-ohjaaja **Taija Puirava** jäi koukkuun heti ensi kokeilusta.

”Luin lajista lehdestä ja ajattelin, että onpa monipuolisen oloinen liikuntamuoto. Ensimmäiselle tunnille menin tammikuussa 2005, ja se oli elämäni paras syntymäpäivälahja. En silloin arvannut, että harrastuksesta kehkeytyisi osa-aikatyö ja elämäntapa.”

Aikuisten satujumppaa

Niassa liikutaan inspiroiva musiikin tahtiin. Aikuiselle annetaan tila ja mahdollisuus mielikuvitukselle, luovuudelle sekä leikille.

”Niaa on sanottu aikuisten satujumpaksi, mikä on mielestäni hyvä kuvaus.

Tunti aloitetaan asettamalla jokin fokus, johon keskitytään. Tätä seuraa jumpista tuttu kaava: lämmittely, reipas liikuntaosuus sekä lopuksi rentoutus ja venyttely. Liikkeet tehdään kuitenkin leikkimielellä erilaisia liikkumisen muotoja ja tasoja kokeillen.

Yksinkertaisten koreografioiden lisänä on vapaata liikkumista. Mielikuvien ja tunteiden avulla lisätään kehon ilmaisullisuutta sekä helpotetaan liikkeen löytymistä ja muistamista.

”Niaa on sanottu aikuisten satujumpaksi, mikä on mielestäni hyvä kuvaus”, Puirava nauraa.

Niasta käytetään myös nimitystä ”aistien tanssi”, millä viitataan siihen, että liikkuessa pyritään pysymään tietoisena omista tuntemuksista ja säädellään intensiteettiä itselle sopivaksi. Mitään oikeaa liikkumisen tapaa ei ole, sillä vain kipua tuottavan liikkumisen ajatellaan olevan väärin.

Ajatus lapsen tavoin liikkumisesta herättää ennakkoluuloja, ja perinteiseen jumppaan tottuneet saattavat ensin hämmentyä.

”Kyllä se aluksi yllätti. Olen kuitenkin keskivertoa leikkimielisempi joten pääsin hyvin mukaan. Olen kuitenkin huomannut, että joitakin leikillisyys haittaa”, kertoo Niaa kaksi vuotta harrastanut **Tanja Seppälä**.

”Ihan täysipäistä hommaa tämä on”, vakuuttaa Puirava. ”Olen törmännyt ennakkoluuloihin, että nia on liian kevyttä liikuntaa. Tärkeintä on liikkumisen ilo eikä se, kuinka monta kaloria kuluu.”

Terve, rakas keho

Nia opettaa rakastamaan omaa kehoa sellaisena kuin se on. Jokainen keskittyy itseensä ja liikkuu tuntemustensa mukaan. Tunnin jälkeen olo on energinen, rentoutunut ja tyytyväinen. Liikkumiseen voidaan yhdistää myös oppia kehon energioista, mutta se ei ole välttämätöntä.

”Nia ei ole uskonto vaan tapa tutustua omaan kehoon ja itseensä. Toinen hakee tunneilta liikuntaa ja hikeä kun taas toinen rauhoittumista ja virtaa arkeen. Mukaansa saa ainakin annoksen tanssi- ja liike-energiaa, jolla jaksaa taas porskuttaa”, Puirava toteaa.

Puirava harmittelee miesharrastajien vähäistä määrää, sillä hänen mukaansa laji sopii kaikenlaisille ihmisille. Erityisesti liikunnasta vieraantuneet voivat innostua lajista, kuten Puiravalle kävi.

”Koululiikunta sai osaksi tuhottua liikuntahaluni. Opiskelijana kärsin jatkuvista niskahartiaseudun ja alaselän kivuista. Nyt kunto on kohonnut. Keho toimii paremmin ja tunnen, että suunta on oikea: kohti terveempää kehoa ja mieltä.”

”Vain kipua tuottavan liikkumisen ajatellaan olevan väärin.

NIA

- Nia on levinnyt yli 40 maahan ja sitä opettaa noin 2 200 opettajaa. Suomeen se rantautui vuonna 2003.
- Laji on saanut vaikutteita itämaisista kamppailulajeista (tai chi, tae kwon do ja aikido), tanssilajeista (moderni, jazz- ja Duncan tanssi) sekä kehonhoito ja -hallintatekniikoista (Alexander- ja Feldenkrais-tekniikat sekä jooga).
- Oulussa lajia voi harrastaa korkeakoululiikunnan, kansalaisopiston tai Nia-ohjaajien vetämillä tunneilla. Kevään peruskursseille ilmoittautuminen alkaa korkeakoululiikunnan nettisivuilla 27.11. alkaen.
- Nia sopii kaikille liikunnasta kiinnostuneille ikään, kuntoon ja sukupuoleen katsomatta. Siitä ei järjestetä erillisiä alkeiskursseja, vaan mukaan voi liittyä milloin vain.
- Lisätietoa: www.niafinland.fi, www.taijania.com, www.oulunkorkeakoululiikunta.fi

HARJOITTELUSSA SYMPAATTISESSA PÉCSISSÄ

Ylös päin vuoristoa mentäessä, kallionseinämät ovat paikoin melko jyrkkiä.

Asunnon lämmittäjänä toimiva "kaasukaappi" herättää kauhun sekaista kunnioitusta.

Ulkomaille harjoitteluun? Lähdin lyhyellä varoitusajalla ilman tietoa asunnosta Etelä-Unkarissa sijaitsevaan Pécsin yliopistokaupunkiin. Paikan päällä selvisi, että journalismin opintoihini liittyvä kolmen kuukauden harjoittelu ei ollutkaan pikku homma. Tapahtuma, jonka organisoinnissa olen mukana, järjestetään yhdessä Euroopan vuoden 2010 kulttuuripääkaupungeista.

Teksti ja kuvat: Annamaria Marttila

Pécs on Essenin ja Istanbulin ohella Euroopan kulttuuripääkaupunki 2010. Maailmanlaajuisesti markkinoitava tapahtuma International Culture Week in Pécs (ICWiP) järjestetään heinäkuussa 2010. Tehtäväni on tapahtuman "pre-communication" eli promotoin tapahtumaa yliopistoille sekä kulttuuri- ja nuorisojärjestöille globaalissa mittakaavassa. Lisäksi etsin tapahtumalle kumppaniorganisaatioita.

Homma alkoi rennosti, kun pomokaan ei ollut paikalla. Lähdin tutustumaan perusteellisesti tapahtumaan selaten aiempien vuosien materiaalia. Sain myös kuulla, että "tuo muuten oma kone, meillä on resurssit aika vähissä". Onneksi oli kone pakattuna.

Asunnon sain tulopäivääni seuraavana päivänä. Asun Mecsek-vuorten rinteiden alkupäässä. Vuokraemäntäni puhuu unkarin lisäksi saksaa, joka on yhteinen kielemme. Vuokraisännän ja aidan takana nikkaroivan naapurin kanssa kommunikoimme sujuvasti unkariksi, vaikka en sitä osaakaan.

Haasteita ja oma-aloitteisuutta

Ensimmäinen projektin suunnittelukokous järjestettiin viikon kuluttua tulostani. Kokouksessa käytiin läpi tapahtumaa sekä työnkuvaani.

Pari päivää ennen toista kokousta työkaveri ilmoitti, että pomo pyysi minua tekemään viestintäsuunnitelman tähän kokoukseen. En tiedä mikä käsitys täällä on viestintäsuunnitelmasta, mutta näin sen aika isona hommana. Olin kuitenkin mielissäni. Sainhan heti kärkeen kaipaamaani haastetta.

Nyt harjoittelua on takana vajaa kaksi kuukautta takana ja työ on miellyttänyt. Kaiken on saanut tehdä täysin itsenäisesti suunnittelua myöten. Kysyä saa, kun on tarve.

Pienen järjestön ollessa kyseessä, työ on itsenäistä. Palkkaa työstä ei makseta, mutta tämä ei tarkoita sitä, ettei kukaan olisi kiinnostunut minusta tai tekemisistäni; päinvastoin pienessä organisaatiossa jokainen työntekijä ja työpanos ovat arvokaita.

Eri maa, eri valuutta

Unkarin valuutta on forintti. Pennejä ei lasketa, vaan tarvittaessa maksetaan vaikka miljoonia, jotta saadaan riittävästi hintaeroa tuotteiden välille. Yksi euro on kurssista riippuen noin 250-300 forinttia.

Hintataso on Suomea edullisempi, mutta jotkut tuotteet, kuten makaroni ja rusinat ovat kalliimpia. Viiniköynnöksen johdannaiset ovat erityisen halpoja – viinipullo saattaa irrota alle eurolla.

Ulkomaan kieliä ei puhuta kovin ahkeraksi, saksaa paremmin kuin englantia. Sen sijaan unkarin sukukieleen suomeen en ole löytänyt yhteneväisyyttä lukuun ottamatta innokasta ö-kirjaimen käyttöä.

Ilmasto on lämmin. Lokakuun alussa oli vielä 25 astetta lämmintä, nyt kymmenkunta. Lämmitys, kuten kaikki muukin, hoidetaan kaasulla. Kylpyhuoneessa palaa ikuinen kaasuliekki samoin kuin huoneen patterissa. Keittiöön mentäessä kaasutus jatkuu: hella on uunia myöten kaasulla toimiva.

Tapasin Erasmus-tapaamisessa ainoan suomalaisen vaihtarin, joka täällä on. Hän kertoi paistaneensa siinä kaasu-uunissa korvapuusteja yliopiston Suomi-esittelyyn. Näppituntumalla piti liekin väri säätää.

Näkökulman erilaisuutta saa kotimaahan verrattuna ihan fyysisestikin pinnanmuodoista. Vuoristo on eksoottinen pohjalaisten lakeuksien tallaajalle. Kadut ovat äärettömän kapeita ja niiden reunoilla olevat jalkapolut vieläkin kapeampia. Pyörällä ajaminen näyttää todella vaaralliselta.

Mitähän mahtaa tapahtua pakkasella, kun kaduille tulee kevyestikin kuuraa? Kaduilla ei voi liikua kuin alaspäin, vaikka olisi minkälaiset naskalit alla. Kauhunsekaisin tuntein odotan siis ensimmäisiä liukkaita.

> "Naapurin kanssa kommunikoimme sujuvasti unkariksi, vaikka en sitä osaakaan.

TOPPILASTA TAITEEN JA KULT

Teksti: Elisaveta Zuravljova ja Anu Säilynoja
Kuvat: Juha-Matti Mustonen

Länsi-Toppilan rouhea satama- ja teollisuusalue on kunnioitusta herättävine myllyineen Oulun kaupungin tulevaisuuden kärkihanke. Persoonallinen alue on tarkoitus rakentaa tiiviisti täyteen asunto- ja toimistorakennuksia. Oulun pitäisi olla pohjoisen kulttuurin ja sivistyksen keskus, mutta tämänkään uuden alueen kehittäminen ei kaupungin strategiassa sisällä konkretiaa kulttuurin tukemiseen.

Toppilan alue lämpövoimalan ja Toppilansaaren asuntomessualueen välissä on ollut aina 1800-luvulta viime vuosikymmenille asti elämää vilisevä satama- ja teollisuuskeskittymä. Nyt peltihökkeleiden rinnalla seisovat puiset pitsihuvilat ovat poikkeus alueen muuten rujossa kauneudessa – ja ainoa vihje Toppilan menneestä elämäntyylistä.

Kaupungin tekninen toimi on aloittanut prosessin Toppilansalmen ympäristön henkiin herättämiseksi. Asemakaava valmistuu joulukuun aikana esille pantavaksi. Suunnitelmaa ohjaamaan on menneen vuoden aikana järjestetty kansainvälinen arkkitehtikilpailu.

Asunnot kulttuuritilojen edelle

Kallis maapinta-ala veden äärellä on satamakäytön vähennyttyä jäänyt oman onnensa nojaan. Vain säiliöauto vierailee säännöllisesti rapistuvan SOK:n myllyn edessä. Ristiriitaisuudessaan kiinnostava alue houkuttelee niin iltapäivä-kävelijöitä kuin graffitiharrastajia ja valokuvaajia. Monumentaalisen arvokas rakennus tarjoaa viljan säilytyksen lisäksi edulliset puitteet harrastajille. Rakennuksesta löytyy moottoripyöräkerho, taistelulajien harjoitustiloja ja grafiikkapaja.

Taiteilijat ja harrastajat löytävät sijansa väistyviltä teollisuusalueilta, mutta joutuvat aina väistymään asuntotuotannon tieltä. Nyt 1920-luvulla rakennettu SOK:n mylly asukkeineen odottaa kohtaloaan.

Teknisen keskuksen teettämä rakennussuojeluselvitys takaa ainakin rakennuksen säilymisen uudisrakentamisen rinnalla. Kukaan ei kuitenkaan takaa yhteisöllisen ja vaihtoehtoisen toiminnan jatkumista uudella asuinalueella.

”Rakentaminen on yritystoimintaa. Jos vaihtoehtoisia ratkaisuja ei esitetä, toteuttajat valitsevat yleensä varmimman vaihtoehdon eli asumisen”, kertoo kaupungin asemakaava-arkkitehti **Timo Lajunen**.

Toppilansalmen yli rakennettava silta takaa sen, että uudella alueella tulee riittämään käyttäjäpotentiaalia. 5000 asukaan lisäksi muutama sata työpaikkaa tarjoaa puitteet toiminnan monipuolistamiselle. Lajunen myöntää, että alueella saattaisi olla perusteita ja mahdollisuuksia kulttuuritilojen rakentamiselle.

Tilantarvitsijat herätys!

Lukuunottamatta asuntotuotantoa tilantarvitsi-

Tila taiteelle

Oulu on Pohjois-Skandinavian mittapuun mukaan suuri kaupunki ja yksi Suomen nousevista taiteilijakaupungeista. Kaupungin tulisi tekniikan kehittämisen ohella keskittyä myös alueen kulttuuripuolen tukemiseen. Kunnolliset työtilat ovat verrattavissa taiteilijoiden työskentelyapurahoihin. Ne ovat hyvä esimerkki sijoituksesta paikalliseen taidekulttuuriin sekä ehto sen kehittymiselle.

Kuvanveistäjät, taidegraafikot, taidemaalarit, valokuva- ja muut kuten media-, video- ja performanssitaiteilijat sekä uniikkitaideteoksia tekevät taidekäsityöläiset ja tekstiilitaiteilijat tarvitsevat työskentelyynsä asianmukaisen työtilan, ateljeen. Opetusministeriön vuonna 2003 julkaiseman kuvataiteilijoiden työtiloja koskevan selvityksen mukaan Suomessa on noin 3000 kuvataiteilijaa, joista viidennekseltä puuttuu asianmukainen työtila. Neljänneksellä on työtila asemaltaan epävakaassa “taiteilijatalossa” tai epätyydyttävissä oloissa kuten kellarissa tai varastossa.

Opetusministeriön selvityksen mukaan taiteilijajärjestöjen aloitteellinen toiminta ateljeiden järjestämiseksi alkoi 1950-luvulla. Suomen Taiteilijaseura rakennutti pääosin valtionavustuksen turvin kymmenen taiteilijahuoneiston rivitalon Espoon Tapiolaan. Tämän jälkeen on valtion ja kuntien rahoituksella vastaavanlaisia ateljeeasuintaloja rakennettu 1960- ja 70-luvuilla Tampereelle, Turkuun, Lahteen, Jyväskylään, Helsinkiin ja Kuopioon. 70-luvun jälkipuoliskolta 80-luvun loppuun taiteilijajärjestöjen ja julkisen tukirahoituksen yhteistyöllä ei tuotettu uusia ateljeetalohankkeita. 90-luvulla alettiin etsiä ratkaisuja kasvaneeseen työtilapulaan. Ratkaisut ovat keskittyneet pääkaupunkiseudulle.

Suomen Taiteilijaseuran Ateljeesäätiö hankkii ja vuokraa kuvataiteilijoille kohtuuhintaisia työtiloja. Vaikka säätiön toiminta on keskittynyt Helsinkiin, voi se olla avuksi pääkaupunkiseudun ulkopuolella ainakin kahdella tavalla. Ateljeesäätiön asiamies **Esko Vesikansan** mukaan säätiö voi antaa asiantuntijaapua hankkeiden arvioinnissa ja suunnittelussa. Säätiö voisi myös periaatteessa olla mukana hankkeessa omistajana ja toteuttajana. Paikallisesti organisoitava hanke on kuitenkin halvempi ja luultavasti toimivampikin.

TUURIN TYYSSIJA?

jat tuntuvat nukkuvan. SOK:n siilossa toimintaansa herättelevä taiteilijatila Nyrkkipaino on perustajansa **Sakari Murtolan** johdolla aktivoitunut pitämään puoliaan. Nyrkkipaino näyttää edustavan kulttuurikentän korkeinta aktiivisuustasoa Länsi-Toppilan alueen käytön monipuolistamisessa sillä Oulun kaupungin kulttuurijohtaja **Risto Vuoria** on osallistunut asemakaava-arkkitehdin mukaan vain muutamaan valmistelukokoukseen ja niihinkin vain hyvin yleisellä tasolla. Vetoomukset alueen vaihtoehtoiselle käytölle eivät ole nousseet pintaan. Eikö tarvitsijoita tosiaan ole?

”Asemakaavassa lähtökohtana on, että 90 prosenttia satama- ja muiden toimintojen aikaisista rakennuksista tullaan suojelemaan asemakaavalla.”

> “45 metriset siilot saisivat tarjota muitakin merkityksiä kaupungille kuin korkealuokkaisia asuntoja.

Lajusen mukaan suojellut tilat tarjoavat puitteita rakentamisen muulle käytölle. Kaavoitus tarjoaa kaupungille vaikutusmahdollisuuden uusien alueiden kehittämisessä. Asemakaavaan on kuitenkin tulossa vaatimuksia ainoastaan liike ja toimistorakennusten osalta.

On hienoa, jos ennen vilkkaan huvilaelämän värittämä Toppila herätetään entistä ehompaan eloon, mutta voisi olettaa, että auringon valossa kylpevät 45 metriset siilot saisivat tarjota muitakin merkityksiä kaupungille kuin korkealuokkaisia asuntoja ja mahdollisuuden menneisyyden nostalgisoimiseen.

Lisätietoa aiheesta:
http://www.oulunkaupunki.fi/blogi/?p=41
http://www.ouka.fi/tekninen/lansitoppila/

SOK-siilo olisi mahdollista korjata monipuoliseksi työhuoneistoksi. Rakennusrungon syvyys, suuret ikkunat ja huonekorkeudet mahdollistavat erilaisia tila- ja valaistusvaihtoehtoja. Siilon rakentaminen ateljeeasuintaloksi saattaisi olla jopa monessa mielessä pelkkää työhuoneistoa edullisempi vaihtoehto niin omistajalle kuin tuleville taiteilija-asukkaille. Puitteet toiminnalle olisivat otolliset, tämä edellyttäisi vain paikallisten toimijoiden aktivoitumista.

Elisaveta Zuravljova
Anu Säilynoja

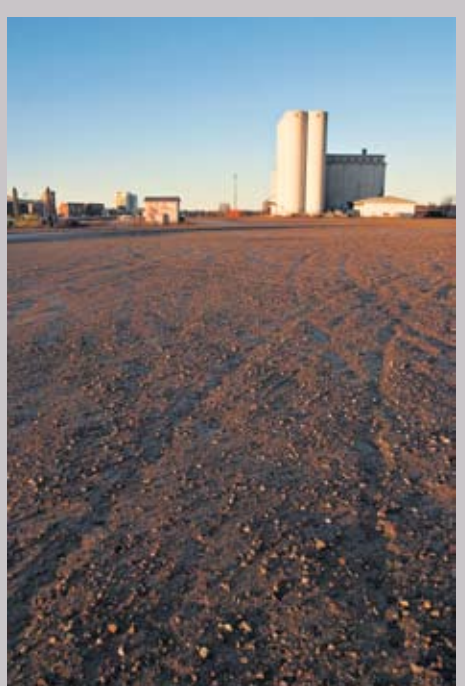

Kolumni

Erakon katkera tilitys

Olen katkera maailmalle. Siinä on virhe. Okei, montakin virhettä, mutta juuri nyt aion käsitellä niistä vain yhtä – nimittäin sosiaalisuutta. Länsimainen maailma tuntuu rakentuvan verkostoitumiselle, sosiaalisuudelle, aktiiviselle seuraelämälle ja small talkille. Jos et osaa näitä, opettele. Koska eihän se ole normaalia, että ihminen tykkää viettää aikaansa yksin ja rauhassa.

Minä en ole sosiaalinen. Pidän kyllä keskusteluista, mutta lähinnä lähimpien ystävieni kanssa. Ja heillekin olen joutunut erikseen muistuttelemaan, että välillä minä nyt vain tykkään olla yksin. Kokonaisen viikonlopun. Tai jopa useamman viikon. Ottaen tietenkin huomioon, että työpaikallani olen joka päivä pakotettu ihmiskontakteihin. Etenkin pimeimpään aikaan vuodesta (eli juuri nyt) olo on työpäivän jälkeen lähinnä nuutunut. Ihmisten äänet vituttavat ja hiljaisuus houkuttelee erakoitumaan loppuillaksi kotiin. Joku voisi luulla minun olevan yksinäinen, mutta minä vain tykkään olla säännöllisesti yksin. Big Brother -talossa en kestäisi viikkoakaan.

> ”Anti-social behaviour can be a crime.

Nykymaailmassa ei kuitenkaan katsota tällaista kummallista käytöstä hyvällä. Erakoita pidetään vähintäänkin höyrähtäneinä ja löytyypä Briteistä jopa virallisia kylttejä jotka julistavat, että ”Anti-social behaviour can be a crime”. Anti-social taitaa kyllä tässä yhteydessä tarkoittaa jotain hieman aggressiivisempaa kuin pelkkää syrjäänvetäytymistä, mutta kärjistäminen on aina hyvä tehokeino.

Piirteestäni johtuen minua pidetään helposti ylimielisenä ja vittumaisena. En ole. Ja tiedän etten ole yksin ”ongelmani” kanssa.

Näin 26-vuoden kypsässä iässä olen kuitenkin onneksi tajunnut, ettei kaikkia tarvitse eikä voi miellyttää. Luontonsa vastainen oleminen aiheuttaa lähes poikkeuksetta ahdistusta eikä se ole mitään elämistä, jos koko ajan joutuu tekemään asioita, joita ei haluaisi tehdä. Olen miettinyt, mitäköhän epäsosiaalisuuteni tekee uraputkelleni, koska en osaa tyrkyttää itseäni puoliväkisillä paikkoihin, joihin kannattaisi. Mutta loppujen lopuksi sillä ei ehkä kamalasti ole väliä. Ei ihmisen pitäisi joutua muuttamaan itseään radikaalisti ollakseen sopivampi maailmalle – tämä pätee niin luonteeseen kuin vallitseviin kauneusihanteisiin ja muihin muotivirtauksiin.

Ja ettei nyt kukaan tosikko vetäisisi sitä palollista sinne nokkaansa, korostan kunnioittavani lakeja ja olevani sitä mieltä, että kaikenlaisen käyttäytymisen tulisi tapahtua niin, ettei se vaikuttaisi muiden ihmisten olemiseen ainakaan negatiivisesti.

“Eihän sitä aina voi olla ystävällinen ja seurallinen. Ei yksinkertaisesti ehdi”, toteaa Nuuskamuikkunen Tove Janssonin *Kevätlaulussa*. Nuuskamuikkunen nyt vaan on oikeassa. Minun elämässäni on niin paljon muutakin.

Laura Myllykoski

Kolumnisti on oikeastaan 26-vuotias vasta jouluaattona.

PERCÉESTÄ

Ylioppilaskunnan kulttuurijaoston alaisuudessa hämärää elämää viettävä Periferia-seura Percé sai juuri täyteen 50. Pakaran. Sen kunniaksi järjestettiin Tour de Highway.

Teksti: Matti Kemi

Ensimmäinen arkistoitu maininta periferia-seura Percéestä on kesäkuulta 2001. Siinä aiempi arkkipercé **Sarmola** luovutti hetkellisesti valtuuskirjalla valtuutensa eteenpäin. Valtuuskirja toteaa juhlallisesti arkkipercéen tehtäväksi ”laatia omatoimisesti tai avustettuna vähintään yhden paikalliskartoitusraportin”. Paikalliskartoitusraportilla eli Pakaralla arvostellaan räkälä tai kantakuppila.

Evaluointeja tämän vuoden joulukuuhun mennessä on kertynyt 56 kappaletta. Pääasiassa kartoituksia on tehty Oulun lähiöissä. Kreiseimmät raportit löytyvät kuitenkin Iistä ja Kemistä. Mahtuupa joukkoon yksi pikajunan sekä Pendolinon ravintolavaunuarviointikin. Aikojen saatossa kolme ensimmäistä Pakaraa ovat kadonneet – lähivuosilta ilmeisesti itsesensuuri puolestaan hävittänyt muutaman.

Nykyisessä Pakarassa on 14 arvioitavaa kohtaa. Näihin kuuluvat muun muassa ensivaikutelma, eritepitoisuudet huoneilmassa, jämähtäneisyys, illan spektri piirrettynä, asiakaskunta ja Pakaran täyttäjien lähtö anniskeluravintolasta. Asteikot ovat kelvottomasta perseeseen ja väritaulukoltaan ruskeasta punaiseen. Lähdön kohdalla annetaan määreiksi joko oma-aloitteinen tai avustettu.

Pakaran sivun toinen puoli on omistettu Pöytäpaperille. Illan mittaan percéilijät vuodattavat siihen omakohtaista huonoa oloaan, kirjaavat lentäviä sammakoita päihtyvien kollegoidensa suista tai huomioivat jotain täysin muuta ympäröivästä elämänmenosta. Pöytäpaperi on hyvä indikaattori percéilyn intensiivisyydestä: mitä epäselvempi, sen onnistuneempi percéily lienee ollut kyseessä.

Periferia-seura Percé juhlisti laajentunutta ja elvytettyä toimintaansa osana ylioppilaskunnan 50-vuotisjuhlallisuuksien marraskuisessa Kulttuurikeskiviikossa. Neljän baarin arvioimiseen Valtatien kupeessa vierähti seitsemisen tuntia.

Tour

Osa I: Salsa Pub klo 18.04 – 19.18

Ensin on vain kolme osanottajaa. Pöytäpaperiin tallentuu tulijan tragikoominen tilannekatsaus siitä, kuinka kukaan ei ole valmis palvelemaan häntä. Pakarassa ei nähdä riehakkuuksia, ja kiireinen lähtö baarista kostautuu: osa kohdista jää tyystin täyttämättä.

Paikka ei tarjoa tutustumista paikallisiin asiakkaisiinsa, koska rapajuopot loistavat poissaolollaan.

Baarin audiologinen puoli tuntuu korpeavan percéilyn täyttäjiä: **Jamie Oliver** ja Liv-tv-kanava kuulevat kunniansa. Lisäksi yksi valittelee kovaa krapulaa, joten lähtö tulee ajankohtaiseksi.

Osa II: Tuisku Pub noin kello 19.21 – 22.10

Percéily-ryhmään valuu lisää osanottajia. Tuiskusta lähdettäessä väkimäärä on paisunut kahdeksaan. Percéiläisten tunteet nousevat pintaan pool-turnauksessa, jossa suhteellisen noheva keltanokka voittaa keskinäisen turnauksen. Lisää vettä myllyyn ryöpsähtää joka kes-kiviikkoisen Pub-visailun alkaessa. Joukkue selvittää itsensä neljänneksi viimeiseksi.

Baari arvioidaan nuivaksi. Paikallinen asiakaskunta ei osaa pitää päätänsä tukossa ”henkisesti raskas juoppo örisee kaikkeen”, viina on kallista ”Kossu-vesi 3,80 €” ja käymälää kuvaillaan ”kusipersikaksi” – mitä ihmettä se tarkoittaakaan. Paikasta ei tykätä percéilymielessä. Pöytäpaperissa

TERVEYDEKSI
Myllyojan
APTEEKKI
Karvarinaukio 7, OULU p. 5302 144
avoinna ark. klo 9 - 18, la 9 - 15
Opiskelija-alennus 10% (ei lääkkeistä)
Liittymällä kanta-asiakkaaksi saat muitakin etuja!
Maikkulan
APTEEKKI
Kangaskontiontie 3, OULU p. 5572 170
avoinna ark. klo 9.30 - 17.30

Kastellin Apteekki
Tervetuloa Kastellin apteekkiin!
Apteekki lähelläsi
Kastellin Apteekki sijaitsee vain kahden kilometrin päässä Oulun keskustasta, Kastellin ostoskeskuksen läheisyydessä.
Matkan varrella ovat myös Raksilan marketit, Kontinkankaan sairaala ja Oulun yliopistollinen sairaala.
LYYRA-KORTILLA OPISKELIJA-ALENNUS
Näytä opiskelijakorttisi, niin saat -10% alennuksen ostoksistasi (ei lääkkeistä)
Oulun 11. Kastellin Apteekki
Kajaanintie 79, 90230 OULU
Puh. 040 353 0033
(08) 330 033
Palvelemme:
Arkisin 9-18, La 9-15,
Su suljettu
kastellin.apteekki@apteekit.net
KEMI
NOKIA
Keskusta
OYS
JYVÄSKYLÄ
Oulunsuntie
Kastellin ostos-keskus
Apteekki
Kajaanintie
www.kastellinapteekki.fi

RAVINTOLA CAIO
Sauna- ja kabinettitilat 20:lle
Uusi ruokalista: pastaa, hampurilaisia, isoja pannupizzoja
Snooker, Pool ja ajanvietepelejä
perjantaisin bändejä,
lauantaisin karaoke,
Baaripokerin SM 2009/2010
CAIO suljettuna 23. - 27.12.
Kiitos kuluneesta vuodesta ja lämmintä joulun odotusta!
Avoinna ma 16-24, ti-to 16-02,
pe-la 16-03, su suljettu
Kaijonharjun ostarilla
Sammonkatu 10
puh. 044 330 7155, www.uniresta.fi
PS. Opiskelijahintaan olutta ja snookeria!

de Highway

Arkkipercé kokee tulleensa kaltoin kohdelluksi, koska hänen kaikkitietäviä vastauksia ei oteta huomioon. Viimeinen kirjaus onkin ”PITTÄÄ VETTÄÄ PERSEET MERIKULUMASSA”.

Osa III: Pub Merikulma kello 22.31 – noin 0.25

Pub Merikulmassa rinkiin liittyvät viralliset Percé-tarkkailijat, jotka haluavat varmistaa kaiken etenevän oikeiden raamien mukaisesti. Etyj-tarkkailijoiden jylhyydellä käyttäytyvät tarkkailijat sijoittuivat aiemman kohteen Pub-visailussa kahta pykälää paremmin, mikä siivittääkin keskustelua: ”Montako kertaa Paavo Nurmi nousi podiumille olympia kisoissa? Ei kertaakaan, koska podiumeja ei käytetty tuolloin juoksumatkojen palkintojenjakotilaisuuksissa.”

Paikan siisteys ja rauhallisuus herättävät epäilyksiä. Räkälät ovat yleensä etovia ja siten percéilyyn kiehtovia. Kuuluuko Merikulma siis percéilyn piiriin? Onneksi paikallinen juoppo todistaa paikan kuuluvan kaupungin räkälöiden parhaimmistoon omalla sekavuudellaan ja humalatilallaan. Juoppo osoittautuu yhden osanottajan perhetutuksi.

Illan kohokohdiksi voidaan laskea Arkkipercéelle annettu työtarjous sekä sihteeristöön kuuluvan jäsenen fisushottineitsyyden vieminen. Tuotetta kuvataan ”teinikkääksi”. Pöytäpaperissa pohditaan genetiikan lainalaisuuksia ja sukunimen valintaperusteita. Tarkkailijat puoltavat, myöntävät tai kieltävät percéilyn suoritetuksi. Matka etenee kohti vääjäämätöntä loppuaan.

Osa IV: Queta noin 0.25 – 1.20

Seurue viimeistelee Valtatie-excunsa Quetassa, jossa reilu vuosi takaperin vietettiin sen verran rajut percéilyt, etteivät kaikki aiemmalla matkalla olleet muistaneet käyneensä Quetan uumenissa. Ensivaikutelma ja sisustus määritellään pornoiseksi sekä jouluiseksi. Palvelua leimaa lievähkö kielimuuri:

”viittomakieli toimii parhaiten erikoistilauksissa”.

Sekoilun ytimen osoittaa Pöytäpaperi, jossa arvuutellaan piirtotekniikan nimeä, jota on käytetty spektrin väritykseen ja pohditaan, miksei kuvataideopetuksesta peruskoulussa jäänyt mitään mieleen.

Illan huipentumana eräs jäsen vakuuttaa miesten vessan kondomiautomaatin olevan jukeboxi, mutta onneksi toinen tietää laitteen olevan käsienkuivain. Tässä vaiheessa baarista lähdetään valomerkin avustamana pitkälle kävelymatkalle takaisin keskustaan.

Seuraava Percé 16.12. kello 14 alkaen. Lisätietoja Kulttuurikeskiviikon tiedotuksista. Tervetuloa tutustumaan Oulun huurteiseen räkäläkulttuuriin!

FUKSINIKSI

”Jotta rahaa jäisi muuhunkin kuin iltariennoissa hyppäämiseen, on erittäin suositeltavaa valmistaa iloliemensä itse. Kotikalja ei välttämättä kuulosta kovin makuhermoja hivelevältä, mutta onnistunut olut á la köyhä opiskelija yltää kaupasta saatavan ohrapirtelön tasolle. Joten ei muuta kuin poika pöhisemään olohuoneen nurkkaan ja jouluolut käymään.”

Heta Erkkilä, restonomiopiskelija

”Kierrä taidenäyttelyjen avajaisia ja saat ilmaista viinaa! Kukaan ei siellä kuitenkaan tiedä, kuka on kuka, ja taiteilija itsekin on yleensä epävarma porukasta. Samalla voit saada pientä napostelta vaa ja kulttuurielämyksen.”

Mikko Kähkönen, kunnallisoikeuden opiskelija

”Kannattaa tarkistaa, onko asunnon lähellä tehtaanmyymälöitä. Esimerkiksi leipomoiden yhteydessä olevista myymälöistä saa usein parilla eurolla ison kasan tuoretta leipää. Jos kämpästä ei löydy pakastinta, leipäpussit voi jakaa kavereiden kanssa.”

Nimetön neljännen vuoden suomen kielen opiskelija

Kolumni

Ikuisesti kohtu

Olen kohta lukenut loppuun **Stephenie Meyerin** vampyyrisaagan. Kyllä, juuri sen, jossa ihminen ja vampyyri rakastuvat, tuijotetaan hunajaisiin silmiin, ajatellaan miten hän saattoi rakastaa minua vaikka olen näin mitätön ja ruma, seuraa kolmiodraamaa, suuria taisteluja ja tuskaa. Nyt olen ärtynyt.

Sarja on hillittömän suosittu. Vampyyri-Edwardin ja ihmis-Bellan Suurta Romanssia verrataan niin teoksissa kuin elokuvan mainonnassa Romeoon ja Juliaan, *Titaniciin* ja ylipäänsä kaikkiin onnettomiin pariskuntiin, joilla on olosuhteiden vuoksi kaameaan vaikeaa. Bella ja Edward rakastavat ja tarvitsevat toisiaan tuskaisan paljon. He eivät yksinkertaisesti elä ilman toisiaan.

Parin välinen rakkaus ja halu ovat ylimaallisen suuria, mutta lihallista täyttymystä saa odotella – Edwardin mielestä on oltava naimisissa, jotta sellaista syntiä voi harjoittaa. Ja vielä silloinkin se on melkoisen epäilyttävää. Bella on kyllä valmis paheeseen. Paitsi sitten, kun mies viimein on halukas. Silloin Bella ymmärtää sanoa ”ei”. Alttarilla hän huomaa pelänneensä turhaan, koska sitoutuminen on oikein. Avioliitto on naisen halun legitiimi paikka.

Tämä kaikki on ymmärrettävää, sillä Meyer on mormonikotiäiti. Haastatteluissa hän on sanonut, ettei juuri tunne vampyyrimytologiaa, eikä ole lukenut kovin paljon kirjallisuutta. Sen huomaa. Teokset ovat kökköjä, toisteisia ja propagandistisia – ja myyneet paljon. Kustantajan ei tarvitse enää koskaan ajatella innovatiivista hillonvaihtoa, ainoastaan hillonlevitystä.

Fantasia on laji, jonka avulla esitetään vaihtoehtoisia maailmoja, vahvoja nais- ja miessankareita, yliluonnollisia tapahtumia ja uusi elon järjestys. Mystisillä voimilla varustetut naiset vetävät demoneita kasettiin ja maailma pelastuu. Mutta Meyerin Bella palaa vapaaehtoisesti naisen vanhalle paikalle lapsen kohduksi.

Väitän aina hyväksyväni naisten erilaiset valinnat. Siitä huolimatta huomaan olevani äärimmäisen hermostunut Bella Culleniin (os. Swaniin), joka lopulta tajuaa juuri avioliiton ja ikuisen sitoutumisen olevan Ainoa Oikea Vaihtoehto. Ja naisen paikka ja tehtävä on ennen kaikkea huolehtia kohdussa kasvavasta olennosta, vaikka se veisi häneltä hengen.

Twilight-sarja on lähestulkoon heteromatriisin, romanssikoneiston ja äitimyytin ruumiillistuma. Mitään muuta vaihtoehtoja kuin heteroseksuaalisuus ei ole olemassa, ja jokaiselle on oikea vastakappale. Sellainen, jonka kanssa sopii yhteen jokaisella ihon millisten halujensa ja himojensa keskellä oivaltaa naisen tarkoituksen. Olla kohtu.

Nämä tapahtumat ovat käänteentekeviä ihmisen elämässä, enkä väheksy niitä. Mutta on pelottavaa, että Meyerin saaga propagandoineen uppoaa uuskonservatiiviseen nuorisoon kuin Mengelen kaasu juutalaisiin. Svea-pipon tupsu heiluen tytöt palvovat Edwardia kyseenalaistamatta lainkaan hahmon vallanhalua, kontrollia ja ylisuojelevuutta.

Bella on vielä raastavampi hahmo. Modernien tyttöpäähenkilöiden joukossa Bella on kuin toiselta aikakaudelta. Oikea vampyyrien Neitsyt Maria, joka viimein inhimillisten halujensa ja himojensa keskellä oivaltaa naisen tarkoituksen. Olla kohtu.

Ehkä juuri kokonaisuus vetoaa yleisöön niin paljon. Kipeä kolmiodraama, ikuinen, polttava rakkaus, ehdottomuus (ja Jacobin näyttelijä ilman paitaa). Nyky-yhteiskunnassa on liian paljon pohdittavaa. Liikaa valintoja. On mukavampi heittäytyä haaveilemaan elämää suuremmasta rakkaudesta kuin miettiä esimerkiksi lihantuotannon etiikkaa.

Vaikka mitä muuta kohtukaan toisaalta tuottaa.

Myry Voipio

Kirjoittaja on FM ja kirjallisuuden tuntiopettaja, joka muuttui kerran zombiksi Kaakkurin Citymarketissa, eikä ole mennyt sinne enää toiste

> ”On pelottavaa, että Meyerin saaga propagandoineen uppoaa uuskonservatiiviseen nuorisoon kuin Mengelen kaasu juutalaisiin.

LEVYT

THEM CROOKED VULTURES
Them Crooked Vultures

”Nuo kierot haaskalinnut” – niinpä, melkoinen nimi projektille, jonka voi varmuudella luvata nauttivan massiivista kriittistä ja kaupallista menestystä heti esikoisalbuminsa ilmestyessä. Millään haaskalla herrat **Dave Grohl**, **Josh Homme** ja **John Paul Jones** eivät silti tongi, vaan jo yleisesti rockin uudeksi superbändiksi tituleerattu trio etenee tyystin omilla avuillaan. Toki herrojen taustat mm. Nirvanassa, Foo Fightersissa, Queens of the Stone Agessa ja Led Zeppelinissä ovat omiaan auttamaan yhtyettä valitsemallaan tiellä.

Odotukset materiaalin suhteen ovat yhtä kovat kuin bändin jäsenten aiemmat saavutukset, ja siksikin albumin armottomuus lyö ällikällä. Vaikka kriitikolta vaatisi melkoisesti kanttia lähteä tätä comboa mollaamaan, sellaiseen ei edes ole minkäänlaista tarvetta. Levyllä soi täysin valmis ja omalla soundillaan operoiva trio, joka kuin leikitellen pelaa ammattimaisuutensa lisäksi loistavien biisien ehdoilla eikä ylimassiivisen tuotannon avulla.

Alun perin jo vuonna 2005 annetuissa haastatteluissa väläytelty ryhmä on ruumiillistunut tiukaksi, perinteisiin nojaavaksi kokonaisuudeksi, eikä albumia voitane sivuuttaa vuoden kovimpia levyjä valittaessa. Jo pelkästään Grohlin paluu rumpujen taakse on tapaus sinänsä, ja Hommen kitarointi ja vahva laulu sekä Jonesin basson groove kruunaavat kokonaisuuden. Toivoa jopa sopii, että miesten kestoprojektit pysyvät tovin telakalla ja TCV saa aikansa ottaa yleisöt haltuun ympäri maailmaa myös livenä.

Marko Pyhähuhta

ROBBIE WILLIAMS
Reality Killed the Video Star

Parin kauniisti sanottuna ”välityön” jälkeen Robbie Williams palaa lähestyttävämmän, perinteisemmän pop-soundinsa pariin. Vaikka Robbien vanhempien albumien ja suurimpien hittien aikainen yhteistyökumppani ja biisintekijä **Guy Chambers** ei olekaan kirjoittanut levylle kuin yhden biisin, albumi on suurimmalta osaltaan varsin tutun kuuloinen. Robbien itsensä lisäksi levyn pääasialliset säveltäjät ovat tällä kertaa Candy Flip -yhtyeessä uransa aloittaneet **Daniel Spencer** ja **Kelvin Andrews**.

Tuottaja Trevor Horn on loihtinut albumille maailman, joka on paikoin yllättävänkin maanläheinen, ja varsinkin itse Robbie tuntuu olevan hyvin läsnä. Paria täytebiisin tapaista lukuun ottamatta kappaleet ovat oikeinkin kelpoja poppiralleja, joista on riisuttu turha teennäisyys ja itsetarkoituksellinen värkkääminen. Tulevia klassikoita levyltä on silti aika työläs hakea.

Kenties kaksi edellistä albumia tekivät Robbielle tepposet, ja uutuus oli hänen kahdeksasta studioalbumistaan ensimmäinen, joka jäi brittilistan kakkospallille. Nurinkurista sinänsä, koska huomattava profiilinkohotus yleisessä tasossa on havaittavissa. Ehkäpä tämänkin suutarin tulisi jatkossa pysyä lestissään ja tehdä sitä, mitä parhaiten osaa: universaalia, teeskentelemätöntä pop-musiikkia.

Marko Pyhähuhta

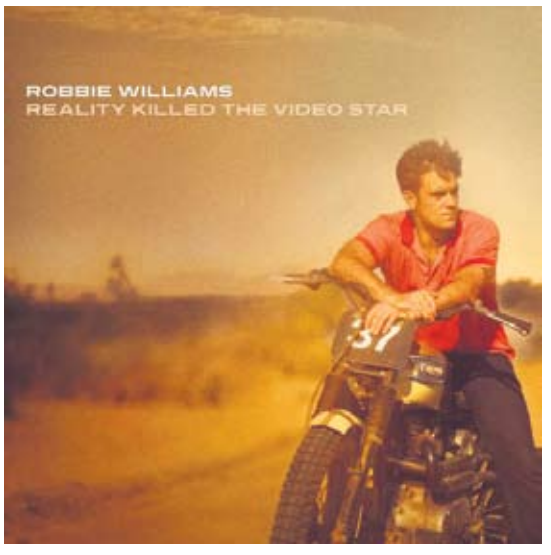

ARTISTI

KATATONIA
Night Is The New Day

Katatonia on niitä bändejä, joiden fanit tuntuvat jakautuvan kahteen leiriin. Toisten mielestä yhtye saavutti kaiken saavuttamisen arvoisen jo uransa alkupuolella, toiset taas huomaavat sen otteissa jatkuvaa kehitystä. Eittämättä Katatonian *Brave Murder Day* vuodelta 1996 on yhdessä niin ikään ruotsalaisen Opethin samoihin aikoihin ilmestyneen *Morningrisen* kanssa levyjä, joiden merkitystä melodisen death metalin kehityskulussa ei voi vähätellä, mutta Night Is The New Dayn sisältö ja sen saama vastaanotto kertovat tukholmalaisyhtyeen elävän tästä hetkestä eikä menneisyydestään.

Katatonian menestysresepti ei silti ole kokenut vuosien varrella mitään radikaaleja muutoksia. Yhtyeen kahdeksas studioalbumi Night Is The New Day tarjoaa tuttuun tapaan melankolista metal-musiikkia nykyisellään leimaavimpana piirteenään **Jonas Renksen** laulutapa. Albumilla depechemodemaiset alkuosat vaihtuvat raskaisiin äänivalleihin, mutta musiikki virtaa vapaana ja vaivattomasti kuulijansa tajuntaan. Taustalla vaanivat progressiivisen rockin haamut eivät saa yliotetta eikä doom metalkaan levyllä juhli. Kaava on jos ei nyt pop, niin ainakin aika lähellä sitä, ja biisien keskimääräinen kesto nelisen minuuttia. On todennäköistä, että bändi löytää tällä julkaisullaan myös uusia ystäviä. Suomen virallisella myyntilistallakin top 10 paukkui.

Olisi ehkä kuitenkin väärin kuvailla Night Is The New Dayta helpoksi levyksi. Tosiasiassa se voi olla maallikolle ja väärässä mielentilassa kuunneltuna musertava kokemus. Mutta onnistuessaan se lohduttaa ja väläyttää valoa pimeimmänkin tunnelin päässä, oli kyse sitten vastaantulevasta junasta tai ei.

Night Is The New Day on erinomainen albumi: se kilvoittelee jopa vuoden parhaan metal-levytyksen arvonimestä. Ironiseksi homman tekee kuitenkin se, että jyväskyläläisen Ghost Brigaden *Isolation Songs* saattaa viedä tässä kilpailussa voiton. Levyyn tutustuneet voivat arvioida itse, kuinka paljon bändi on Katatonialle velkaa.

Eero Kettunen

LEFFA

Ottolapsi

Kauhuelokuvien on hyvä perustua sikäli ennalta-arvaamattomuuteen, että katsoja säilyy vastaanottavaisen alttiissa tilassa. Lasten kuvaaminen pahisten rooliin alkaa silti olla jo vanha vitsi. Englantilainen *Village of the Damned* nostatti hiuksia jo 60-luvulla ja *The Omen* nousi klassikon asemaan Pimeyden Prinssin kiusattua Gregory Peckia. Japanilaiset *Ringu*-elokuvat täydensivät kuvastoa mustahiuksisilla, pelottavilla hahmoilla.

Espanjalaisen, aiemmin *House of Wax* -uudisversion ja futismaailmaan sijoittuneen *Goal 2: Living the Dream* -elokuvan suoltaneen **Jaume Collet-Serran** ohjaama The Orphan eli Ottolapsi vaikutti aluksi yllätyksettömältä ja tylsältä tapaukselta. Yhden lapsistaan menettänyt perheenäiti (**Vera Farmiga**) haluaa turvautua adoptioon, ja näin ollen hämärän taustan omaava yhdeksänvuotias venäläistyttö (**Isabelle Fuhrman**) saa kodin. Uusi tulokas on käytöseltään karmiva, mutta palaneen käry alkaa haista tietysti liian myöhään.

Fuhrmanin esittämä lapsonen ei kuitenkaan ole Saatanan jälkikasvua eikä kömmi öisin ulos televisiovastaanottimista. Niinpä Ottolapsi sisältää enemmän jännitysdraaman kuin kauhuelokuvan ominaispiirteitä, ja hyvinhän sitä tunnelmaa onnistutaan ylläpitämään. Vertakaan ei päästä oikein kunnolla vuodattamaan kuin elokuvan puolivälissä, eikä sama linja jatku loppuun asti.

Kiinnostavinta Ottolapsessa on sen freudilainen perusvire. Vaikka tulkinta on yksioikoinen ja mielikuviin perustuva, jää se mieleen ainoana asiana, joka erottaa leffan tyhjänpäiväisestä viihteestä. Toisaalta Ottolapsen viihteelliset arvot ovat niin hyvin kohdallaan, että jos sille tulisi antaa arvolause, olisi sen koostumus enemmän kallellaan katsomiskokemukseen päin.

Loppuun vielä pieni varoituksen sana: elokuvan alkua ei voi oikein suositella synnytyskammoisille.

Eero Kettunen

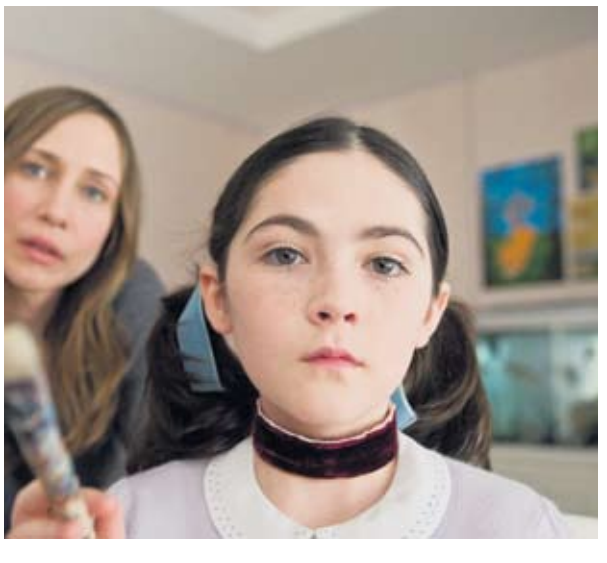

Testissä joulun juomapuoli

Glögi kuuluu erottamattomasti niin pikkujouluihin kuin itse jouluunkin. Mitä kannattaa ostaa ja mitä ei? Ylkkäri testasi!

Marlin Perinteinen Glögi

Mintun makuinen, Lidl-kamaa, mautonta mehua. Tuoksultaan miedohko, esanssinen, mehukattimaisen sokerikarhea, tuoksuton.

Valion vaalea glögi

Kanelinen tuoksultaan, väriltään kellertävä. Väri tappaa jouluisuuden. Makua hiukan enemmän, joskaan ei hahmoa.

Ingmanin glögi

Teollinen tuoksu, kauhea. Ei tuoksu aidolta juomalta. Haalistunut sokerivesi pöydällä, mauton. Teollinen perusmaku. Pilaa pikkujoulusi.

PARAS:
VIP Juhlajuoma Glögijuoma

Täyteläinen, perinteinen joulu. Makukin on hyvä. ”Ostaisin jos pitäisi ostaa alla euron alkoholiton.” Suuhun jää ihan hyvä maku, maistuu joulu. Terästettynä maku paranee huomattavasti.

HUONOIN:
Valion sokeroimaton glögi

Tuhti, teollinen haju. Häviää teollisuussarjassa. Omaa luokkaansa tennäisyydessään. Maku ei paha, haju vieroittaa. Hiihtolenkin jälkeinen, mehumainen. Terästettynä muuttuu kummalliseksi, hämmentävää.

Marlin Premium vaalea glögi

Väri ja tuoksu virtsainen. Tämä on joko lämmitettyä omenamehua tai kusi-Ofeliaa.

Testi suoritettiin sokkona. Glögit tarjottiin luonnollisestikin lämpimänä, mutta niihin ei oltu lisätty rusinoita eikä mantelilastuja. Testiryhmä testasi oma-aloitteisesti terästyksen vaikutuksen testin voittaja- ja häviäjäglögeihin. Terästykseen käytettiin Jaloviinaa.

elossa.fi

Pyhän Luukkaan kappeli, Yliopistokatu 7:
Messu joka su klo 10
Takkailta ti 15.12. klo 18-20
Kauneimmat joululaulut su 20.12. klo 20
Yliopistoväen ekumeeninen joulu-hartaus ma 21.12 klo 10
Yliopistopastori tavattavissa ti klo 15–17 (ei joululomalla) vs. yliopistopastori Antti Leskelä, p. 040 5747 154, antti.leskela@evl.fi

Keskustan srk-talo, Vanha pappila:
Joulufestum ma 11.12. klo 19

Oulun tuomiokirkko, Kirkkokatu:
Christmas Carols pe 18.12. klo 15

Tuiran kirkko, Myllytie 5:
Viikkomessu joka su klo 18

Tervetuloa mukaan!

Palveleva puhelin:
puh: 01019 0071, klo 20–24
Palveleva netti: www.palvelevanetti.fi

Rauhallista Vapahtajan syntymäjuhlaa!

OULUN ev.-lut. seurakunnat

Kaijonharjun Apteekki
Tervetuloa!
Olemme avoinna arkisin 9 - 19, la 9 - 15
Kysy opiskelija-alennusta!
www.kaijonharjunapteekki.fi
puh. 08 - 5561 591

OPISKELIJA!
HYVÄNNÄKÖISET HIUKSET EDULLISESTI!
Parturi- ja kampaamopalveluista arkisin klo 11 - 15 25%
muina aikoina 15% alennus!.
Normaalihintaisista myyntituotteista -10%
Esitä voimassaoleva opiskelijakortti.
KAMPAAMO La Felicità
ROTUAARI Kirkkokatu 10 A 2 90100 OULU Puh. (08) 379 984
www.lafelicita.fi Avoinna arkisin 9-18, la 9-14

Meno

Tämän lehden menot ovat ajalle 9.12.2009 - 26.1.2010
Ilmoita seuraavan abinumeron menot (ajalle 27.1.– 17.2.)
ke 20.1. mennessä.

OYY

Edustajiston kokous
to 10.12. klo 17 Linnanmaan kampus L10.

Tonttutohtorinäyttely ja Aaponpäivän kahvit
ti 1.12.- ti 5.1. Aapo Heikkilästä kertova näyttely Linnanmaan kampusalueen keskusaulan tienoilla.
pe 18.12 klo 12-14 **Aaponpäivän kahvit** Aapolle osoitetussa työhuoneessa eli fysiikan laitoksen siivouskomerossa TE305. Tervetuloa!

Ympäristojaosto
ma 14.12. klo 18 Pikkujoulut ja viimeinen kokous. Tarkempaa tietoa jaoston listalla.
Lisätietoja: Antti Pekkala, pekkaant@paju.oulu.fi

Ompeluilta,
ke 16.12 klo 16-21, Linnanmaan kampus KTK 184
OYY:n ympäristöjaosto jatkaa keväällä alkaneita ompeluiltoja. Korjaa ja tuunaa vaatteesi tai saata keskeneräiset käsityösi loppuun! Kokoonnumme parittomien viikkojen keskiviikkoina. Käytössä luokan ompelukoneet, saumurit, käsityölehdet ja tilkut.

Sopo- ja kopovaliokunta
ti 15.12., Puistomannen alakerta
Valiokuntien viimeinen yhteinen kokous sekä pikkujoulut.
Lisätietoja: Wille Leppämäki, soposihteeri@oyy.fi

Kulttuurijaosto
ke 16.12. klo 14 alkaen Päivä-Percé Tour de Etelä-Oulu Kaakkurin Night Trainista. Puistomannessa ohjelma jatkuu kulttuurijaoston pikkujouluilla klo 18 alkaen.
Lisätietoja: Matti Kemi, matti.kemi@oulu.fi

TEATTERI

Oulun Ylioppilasteatteri
Persona
Ohjaus: Sami Sankilampi
Ensi-ilta: la 23.1. klo 19, Kulttuuritalo Valve
www.oulunylioppilasteatteri.fi

Oulun Työväen Näyttämö
39 askelta, Ohjaus Antti Kairakari
Ensi-ilta: pe 22.1.
Lisätietoja: www.otn.fi

MUUT

Oulun ja Kajaanin ev.lut. Opiskelijalähetys ry (OPKO)
Tule kanssamme etsimään ja löytämään vastauksia elämän suuruisiin kysymyksiin
OULU: lauantaisin klo 19 Kirkkokatu 5.
16.1. Kevätkauden avaus
KAJAANI: keskiviikkoisin klo 18 Sammonkatu 5.
9.12. Joulujuhla
13.1. Kevätkauden avaus
Katso tarkemmin: www.opko.fi

PESTI
TYÖMARKK NAPÄ VÄT

Pesti 2010 -tapahtuma yliopistolla

Perinteinen Pesti-päivä järjestetään tammikuussa jo 21. kerran. Mukaan on tähän mennessä ilmoittautunut noin 40 yritystä sekä organisaatiota. Tekniikan eri aloja edustavien yritysten lisäksi mukana ovat myös Oulun seudun työ- ja elinkeinotoimisto, Tekniikan Akateemisten Liitto TEK, Oulun yliopiston tutkimusyksiköitä sekä Suomen puolustusvoimista Ilmavoimien materiaalilaitos.

Tapahtumassa opiskelijat pääsevät tapaamaan työnantajia, markkinoimaan omaa osaamistaan sekä luomaan hyödyllisiä kontakteja. Tapahtuman järjestävät Oulun yliopiston teknillinen tiedekunta, Oulun Teekkariyhdistys ry sekä tiedekunnan opiskelijat.

Pesti-päivä ke 20.1.2010 klo 9-16 Linnamaan kampuksella. Vapaa pääsy. Päivän ohjelma osoitteesta: www.ttk.oulu.fi/pesti2010/

OULUN YLIOPISTON YLIOPPILASKUNTA
Opiskelijan hyvä elämä

TOIMISTON AUKIOLOAJAT

Ylioppilaskunnan toimiston aukioloajat vuodenvaihteessa:

21.12.2009 - 6.1.2010
toimisto on suljettuna
7.1. alkaen normaalisti
ma suljettu
ti-to klo 8 - 16
pe klo 8 - 14

Hyvää joulua ja antoisaa uutta vuotta!

Mannenkatu 1 A, 90100 Oulu
puh 08 - 3113 176
www.oyy.fi

OULUN YLIOPISTON YLIOPPILASKUNTA
Opiskelijan hyvä elämä

OPISKELIJAKORTIT

Suurin osa LYYRA-korteista on noudettavissa. Kaikille ei ole tullut ilmoitusta kortin valmistumisesta. Kysy korttiasi OYYn toimistolta.

Perinteiset "vanhan malliset" kortit ovat noudettavissa hakemuksensa 13.11.2009 mennessä jättäneille.

Mannenkatu 1A, 90100 Oulu
puh (08) 3113 176
www.oyy.fi
s-posti: toimisto@oyy.fi

Haluatko tehdä historiaa?

Arvoisa Oulun yliopiston ylioppilaskunnan ystävä,

Osana juhlavuottaan OYY julkaisee puolen vuosisadan mittaisesta historiastaan kirjan, joka ilmestyy keväällä 2010. Teillä on nyt mahdollisuus tukea tämän merkittävän teoksen julkaisua.

Vetoamme nyt entisiin ja nykyisiin jäseniimme ja yhteistyökumppaneihimme, jotta tärkeä työmme saa jatkua. Opiskelijoihin tulee asettaa suomalaisten, pohjoisen ja Oulun seudun tulevaisuuden toiveet! Yksityishenkilöt voivat osallistua historian tukemiseen 30 euron ja yritykset, järjestöt sekä muut organisaatiot 100 euron lahjoituksella. Lahjoittajat saavat nimensä historiakirjan tabula gratulatoriaan, onnittelijoiden listaan. Pyydämme lahjoituksia 23.12.2009 mennessä OYY:n juhlavuositilille OP 574136-214131. Viestikenttään lahjoittajan nimi ja merkintä "OYY50".

Ylioppilaskunnan viisi vuosikymmentä

Oulun yliopiston ylioppilaskunta perustettiin syksyllä 1959 tarkoituksenaan vaalia ylioppilaiden henkisiä ja taloudellisia harrastuksia sekä "edistää sivistystä, siveellisyyttä ja hyvää järjestystä". Historiakirja valottaa ylioppilaskunnan historiaa näistä opiskelijayhteisön alkuhetkistä värikkäiden vuosikymmenten läpi nykyhetkeen saakka.

Kirjan on toimittanut FM Anna Nieminen, ja hänen lisäkseen kirjoittamisesta ovat vastanneet FM Aleksi Valtonen ja FT Matti Enbuske. Lisäksi Wille Leppämäki, Vesa Kemi, Sami Pekola ja Antti Pesola kirjoittavat pro gradu -työn historiaan liittyen.

Tervetuloa OYY:n ja sen juhlavan historian tukijaksi!

Tuure Karppimaa
Ylioppilaskunnan puheenjohtaja
040 523 1820 , epj@oyy.fi

Ville Impiö
Hallituksen puheenjohtaja
040 523 1821, hpj@oyy.fi

OULUN YLIOPISTON YLIOPPILASKUNTA
vuotta vierelläsi - OYYeah!

Seuraava Ylkkäri ilmestyy keskiviikkona 27.1. Aineiston deadline maanantaina 17.1.